

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

ŘÍJEN / LISTOPAD 2008

PETRA KUCHYŇKOVÁ, ONDŘEJ KRUTÍLEK, IVETA FRÍZLOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO 2008

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY (CDK)

nezávislá, nezisková vzdělávací a kulturní organizace založená ve formě občanského sdružení v srpnu 1993 v Brně

navazuje na některé starší iniciativy, jež souvisejí s rozvojem nezávislých aktivit a vydáváním samizdatových časopisů před listopadem 1989

Činnost

publikační a vydavatelská činnost (od založení CDK přes 250 vydaných knih)

vydávání periodik *Revue Politika* (nástupce někdejší *Revue Proglas*)

a *Proglas* (nástupce časopisu *Teologie & Společnost*)

odborný servis různým složkám veřejné správy

pořádání přednášek, seminářů a konferencí

Struktura CDK

CDK se člení na dva relativně svébytné, přesto však vzájemně intenzivně komunikující instituty: **Institut pro politiku a kulturu (IPK)** a **Institut křesťanských studií (IKS)**. Vedle obou institutů provozuje také vlastní nakladatelství a typografické studio. Vrcholným řídicím orgánem je Rada CDK, jejíž rozhodnutí realizuje výkonný ředitel.

Personální složení Rady CDK

Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D.

předseda CDK

Ing. Zdeněk Granát

finanční ředitel CDK a jednatel

doc. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D.

ředitel IKS

František Mikš

ředitel IPK a jednatel

doc. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

výkonný ředitel CDK

Kontakt

Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK)

Venhudova 17, 614 00 Brno, Česká republika

cdk@cdk.cz, tel.: 545 213 862, mobil: 775 570 801, www.cdk.cz

INSTITUT PRO POLITIKU A KULTURU (IPK)

Činnost

vydávání *Revue Politika*
vydávání knih z oblasti společenských věd
pořádání konferencí, seminářů a přednášek
analýza evropské legislativy a politiky
podpora demokracie v zemích s nedemokratickou minulostí

Revue Politika

exkluzivní pravicový měsíčník pro politiku, společnost a kulturu vycházející nepřetržitě již devatenáctým rokem
podává neotřelý, fundovaný a realistický pohled na dění u nás i v zahraničí
nabízí komentáře, analýzy a eseje nejlepších českých autorů (politologů, historiků, sociologů, ekonomů, právníků a publicistů) a nejzajímavější překlady z prestižních zahraničních časopisů
pravidelně informuje o knižních novinkách týkajících se politiky a všeho, co s ní souvisí
UKÁZKOVÉ ČÍSLO ZDARMA!

Konference, semináře a přednášky

IPK pořádá – samostatně či v součinnosti s některou z akademických nebo neziskových institucí a nadací – odborné konference, semináře či přednášky. Našimi nejčastějšími partnery jsou Filozofická fakulta, Fakulta sociálních studií a Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity a Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.

Analytická činnost

IPK má vytvořenu síť kontaktů na kvalitní a erudované právníky, politology, ekonomy a další odborníky, která umožňuje zajistit vypracování odborných analýz a návrhů zákonů téměř na jakékoli téma
IPK zprostředkovává vazbu mezi politickou reprezentací a akademickým prostředím
od roku 2002 IPK příležitostně vypracovává odborné analýzy pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR a Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a návrhy zákonů pro Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR

Analýza a monitoring EU

V roce 2004 v rámci IPK vzniklo z iniciativy poslance Evropského parlamentu Hynka Fajmona (EPP-ED/ODS) oddělení pro analýzu evropské legislativy a politiky, jehož posláním je:
zajišťování pravidelného měsíčního monitoringu evropské legislativy
provádění analýz vybraných legislativních problémů
pravidelné zprostředkovávání výsledků práce prostřednictvím médií

Spolupráce s EPP-ED

Od roku 2003 IPK spolupracuje s poslaneckou frakcí EPP-ED v Evropském parlamentu. V rámci této spolupráce:

organizuje konference na nejruznější společensko-politická témata (např. perspektivy EU, cesta České republiky do EU)
vydává odborné publikace (např. sborník *Cesta České republiky do Evropské unie*)
zajišťuje vydávání informačních brožur seznamujících širokou veřejnost s problematikou EU (např. *Co byste měli vědět o Evropském parlamentu, Evropská unie a vaše město/obec, Čeští zemědělci a Společná zemědělská politika Evropské unie*)
vydává přílohy časopisu *Revue Politika* (např. *EPP-ED a evropská politika, EPP-ED a evropská ústava, EPP-ED po rozšíření EU, EPP-ED a liberalizace světového obchodu, EU a její východní sousedé*)

Součástí *Revue Politika* je i rubrika Evropské stránky, kde jsou prezentovány komentáře, analýzy a překlady zahraničních článků týkající se problémů projektu evropské integrace.

Podpora procesů demokratizace

IPK realizuje zahraniční projekty, v jejichž rámci se snaží podporovat procesy demokratizace v zemích, které mají aktuální zkušenost s nedemokratickým režimem. Pro tyto projekty hledá finanční podporu jak u zahraničních, tak i u domácích organizací a institucí.

v letech 2004–2005 se uskutečnil projekt „Democratic Institution Building Process in Transition – Lessons from the Czech Republic“ zaměřený na podporu demokratizačních procesů v Iráku

v roce 2006 proběhl projekt „Jak končí starý režim a začíná nový; čeho se vyvarovat a co podpořit?“ zaměřený na podporu demokratizace na Ukrajině

Personální složení IPK

František Mikš	ředitel
PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.	odborný pracovník
Mgr. Kateřina Hloušková, Ph.D.	odborný pracovník
PhDr. Pavel Pšeja, Ph.D.	odborný pracovník
Mgr. Petra Kuchyňková	analytik
Mgr. Ondřej Krutílek	analytik
Bc. Iveta Frízlová	analytik-asistent

Kontakt

Institut pro politiku a kulturu (IPK)
Centra pro studium demokracie a kultury (CDK)
Venhudova 17, 614 00 Brno, Česká republika
ipk@cdk.cz, tel.: 545 213 862, mobil: 775 570 805
www.cdk.cz/ipk

PROFILY AUTORŮ

Mgr. Petra Kuchyňková

V CDK působí jako analytička evropské legislativy od září 2004. Vystudovala obor mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity, kde v současnosti postgraduálně studuje obor politologie se zaměřením na mezinárodní vztahy a působí jako asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií. V rámci své odborné činnosti se věnuje především aktuálnímu dění v Evropské unii, společné zemědělské politice Evropské unie a východní dimenzi vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky se zaměřením na rozvoj vztahu Rusko – Evropská unie.

Mgr. Ondřej Krutílek

V CDK působí jako analytik evropské legislativy a redaktor od září 2004. Od ledna 2005 výkonný redaktor *Revue Politika*. Vystudoval magisterský program mezinárodní vztahy a evropská studia a bakalářský program politologie na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity, kde v současnosti postgraduálně studuje politologii se zaměřením na evropská studia. Autor řady odborných textů. Pravidelně publikuje v tištěných médiích.

Bc. Iveta Frízlová

V CDK působí jako analytik-asistent. Vystudovala bakalářský program anglický jazyk a literatura na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Na Fakultě sociálních studií MU v současnosti studuje bakalářský program politologie a mezinárodní vztahy a navazující magisterský program evropská studia.

Navštivte
internetové stránky
www.hynekfajmon.cz

HYNEKFAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

OBSAH

Editorial	6	II. Aktuální problémy	23
Executive summary	7	2.1 České předsednictví	23
I. Projednávaná legislativa (vybrané oblasti)	15	2.2 Evropská rada – summit	23
1.1 Evropský parlament	15	2.3 Justice a vnitro	24
Směrnice usnadňující přeshraniční vymáhání, pokud jde o bezpečnost na silnicích	15	Návrh směrnice, kterou se stanoví postihy proti zaměstnavatelům státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem	24
Směrnice o dočasném zaměstnání	15	Modré karty	25
Návrh směrnice na podporu čistých a energeticky účinných silničních vozidel	15	2.4 Klimaticko-energetický balík	26
Problematika vysílání pracovníků	16	2.5 Rozšiřování EU	27
Revize směrnice o výběru poplatků za užívání pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly	16	2.6 Vnější vztahy	28
Návrh směrnice o pracovní době	17	EU-Rusko	28
		EU-USA	29
1.2 Komise	17	2.7 Zemědělství	29
Pracovní doba v silniční dopravě	17	Pesticidové nařízení a rámcová směrnice k dosažení udržitelného využívání pesticidů	29
Telekomunikační balík	18	III. Přehled klíčových hlasování EP a hlasování skupiny ODS v EP	32
Zpráva o penzijním připojištění	19	Plenární zasedání ve dnech 20.–23. října 2008	32
Návrh nařízení o ratingových agenturách	19	IV. Slovníček	33
2. SER – druhá revize evropské energetické strategie	19	V. Schémata rozhodovacích procedur	35
1.3 Rada	21	Schéma konzultační procedury	35
Návrh nařízení stanovujícího emisní standardy u nových osobních automobilů	21	Schéma procedury spolupráce	36
Návrh revize směrnice a nařízení týkajících se daňových úniků při vnitrokomunitárních transakcích	21	Schéma spolurozhodovací procedury	37
		Schéma rozpočtové procedury	38

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

Blížící se konec roku je v institucích Evropské unie standardně časem, kdy dochází k akceleraci legislativní aktivity. Ani letos tomu není jinak. Krom toho je třeba počítat s faktorem finanční krize, jenž danou „tradicí“ ještě posiluje.

Z kauz projednávaných v průběhu října a listopadu patří mezi nejzajímavější bezesporu otázka tzv. euromýta (revize směrnice o výběru poplatků za užívání pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly) či návrh směrnice o přeshraničním vymáhání čtyř nejběžnějších dopravních přestupků.

Komise také zveřejnila revidovaných návrh tzv. telekomunikačního balíku a zcela nový text mající upravit fungování ratingových agentur.

Evergreenem samozřejmě zůstává klimaticko-energetický balík a jeho poněkud urychlené přijímání neumožňující adekvátní posouzení všech jeho parametrů a odstranění jeho největších slabin.

Do současnosti tolik akcentované oblasti energetiky zasahuje také zveřejnění Second Strategic Energy Review, k němuž došlo 13. listopadu, den před konáním dalšího summitu EU a Ruska ve francouzském Nice. Příslušný balíček dokumentů (prozatím nelegislativní povahy) předpokládá nejen vznik nových legislativních návrhů v oblasti energetické účinnosti, ale zdůrazňuje také vnější rozměr energetické politiky EU, zaměřuje se na otázku energetické bezpečnosti a jmenuje nové prioritní směry investic EU v oblasti energetických projektů.

Vzhledem k termínu konání říjnového summitu Evropské rady (15.–16. října 2008) je do monitoringu zařazena i stručná reflexe této události, včetně otázky budoucnosti a ratifikace Lisabonské smlouvy, irského a českého postoje k tomuto problému.

Rubrika věnovaná vnějším vztahům EU si potom mimo jiné všímá ohlasů výsledků amerických prezidentských voleb v EU.

Stranou legislativního dění nezůstávají ani oblasti justice a vnitra (osud nových legislativních návrhů v oblasti přistěhovalectví a zejména ekonomické migrace) a zemědělství (tzv. pesticidové nařízení a další doprovodné předpisy).

Autoři

EXECUTIVE SUMMARY

I. PROJEDNÁVANÁ LEGISLATIVA (VYBRANÉ OBLASTI)

1.1 Evropský parlament

Směrnice usnadňující přeshraniční vymáhání, pokud jde o bezpečnost na silnicích

- Evropský parlament odmítl „pochyby“ Rady o právní bázi směrnice, jež by měla v EU usnadnit přeshraniční vymáhání čtyř nejběžnějších dopravních přestupků.

Obsah návrhu a sporné body

- Rada na svém zasedání 9. října návrh sice rámcově akceptovala, ovšem v ideálním případě by se o něm nemělo hlasovat v tzv. prvním pilíři (kde je zapojen Evropský parlament a v Radě se hlasuje kvalifikovanou většinou), ale v tzv. pilíři třetím (v němž se v Radě standardně hlasuje jednomyslně).

Další vývoj

- Zpráva Senderové by měla být podle posledních informací přijata plénem Evropského parlamentu v listopadu – a to beze změny právní báze.

Směrnice o dočasném zaměstnání

- Plénem Evropského parlamentu 22. října ve druhém čtení přijalo Désirovu zprávu týkající se dočasného zaměstnání.

Obsah návrhu

- Zaměstnanci zaměstnaní skrze pracovní agentury, jichž je v Evropské unii mezi 3–6 mil. (1–2% zaměstnanců, z toho cca 1,3 mil. ve Velké Británii) by měli mít zaručena stejná základní práva jako všichni ostatní zaměstnanci hned o prvního dne.

Další vývoj

- Směrnice by měla být členskými státy implementována do tří let.

Návrh směrnice na podporu čistých a energeticky účinných silničních vozidel

- Plénem Evropského parlamentu 22. října ve druhém čtení přijalo poměrem 641:37:24 Jorgensenovu zprávu o podpoře čistých a energeticky účinných vozidel.

Obsah návrhu

- Veřejné instituce by měly při nákupu vozidel zohledňovat kromě ceny také jejich dopad na životní prostředí (parametry jako spotřeba, emise CO₂, mikročásteček ap.), a to podle metodologie výsledné směrnice tak, aby byl podpořen vývoj a investice do energeticky účinné dopravy obecně.

Další vývoj

- Členské státy by měly směrnici provést do osmácti měsíců.

Problematika vysílání pracovníků

- Plénem Evropského parlamentu 22. října přijalo poměrem 473:106:93 Anderssonovu zprávu z vlastního podnětu týkající se problematiky vysílání pracovníků a významu kolektivního vyjednávání.

Pozadí

- Text byl iniciován z toho důvodu, že Evropský soudní dvůr před časem rozhodl v několika případech (Laval, Viking, Ruffert), v nichž podle některých oslabil právní ochranu vysílaných pracovníků a význam kolektivně dojednaných dohod.

Obsah

- Evropský parlament vyzval k revizi směrnice 96/71 o vysílání pracovníků, aby k podobným případům nedocházelo.

Další vývoj

- Výzva Evropského parlamentu vůči Komisi (resp. pokud jde o předložení legislativního návrhu) není závazná.

Revize směrnice o výběru poplatků za užívání pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly

- Výbor Evropského parlamentu pro dopravu 3. listopadu projednával návrh revize směrnice o výběru poplatků za užívání pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly (tzv. směrnice o eurovinětě).

Obsah návrhu a sporné body

- Zpravodaj návrhu El Khadroai se jednoznačně postavil za začlenění CO₂ do rámce směrnice (ač Komise s tím ve svém návrhu nepočítá).

- V porovnání s návrhem Komise by také měly vzrůst stropy (nebo by měly zcela zmizet) na uznatelné náklady (uvedené v příloze 3 návrhu), což by se mělo v praxi projevit zvýšenou cenou mýtného.
- Obecně lze říci, že návrh El Khadroauiovy zprávy má ambici text Komise ve všech parametrech zpřísnit.

Další vývoj

- V následujících týdnech se očekávají další jednání o návrhu ve výboru pro dopravu.

Návrh směrnice o pracovní době

- Výbor Evropského parlamentu pro zaměstnanost 5. listopadu 2008 odmítl společný postoj Rady a poměrem 35:13:2 schválil Cercasovu zprávu.

Sporné body

- Mezi klíčové body, jimiž se Výbor odchýlil od společného postoje Rady, patří tzv. opt-outs, neboli výjimky z maximální 48hodinové týdenní pracovní doby. Ty budou do tří let od vstoupení směrnice v platnost zrušeny.
- Pracovní pohotovost (aktivní i neaktivní) bude považována za pracovní dobu.
- Kompenzace doby odpočinku by měla být stanovena na konci pracovní doby.
- Rozhodnutí výboru kritizovali zástupci Asociace malých a středních podniků a řemesel (UEAPME). Za neodpovědné považují znovuotevření debaty k problematice opt-outs a pracovní pohotovosti. Podle UEAPME poslanci používají daný návrh jako propagandu před volbami. Se zprávou výboru nesouhlasí ani zástupci podnikatelů BusinessEurope.

Další vývoj

- Evropský parlament bude o Cercasově zprávě hlasovat na plenárním zasedání 17. prosince 2008. Do té doby budou probíhat neformální jednání s Radou o dosažení kompromisu.

1.2 Komise

Pracovní doba v silniční dopravě

- Komise 15. října zveřejnila návrh, jehož faktickým cílem je zahrnout do rámce stávající směrnice č. 2002/15 o pracovní době v silniční dopravě i osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ).

Obsah návrhu

- Komise nakonec nepřistoupila k „automatickému“ zahrnutí OSVČ do rámce směrnice (s argumentem, že pro to neexistuje přesvědčivý důvod),

ovšem navrhla zpřesnění jejich definice, aby pojem mobilní pracovník, na něž se směrnice vztahuje, zahrnoval rovněž tzv. „nepravé“ OSVČ, tj. řidiče, kteří sice nejsou vázáni na žádného zaměstnavatele prostřednictvím pracovní smlouvy, avšak nemají volnost k vytvoření vztahů s více zákazníky.

Další vývoj

- Návrh je definován poměrně „pragmaticky“, tudíž lze očekávat, že bude pro zainteresované aktéry přijatelný.

Telekomunikační balík

- Komise 20. října a pak 7. listopadu zveřejnila své modifikované návrhy vztahující se k tzv. telekomunikačnímu balíku, o němž jsme naposledy podrobně informovali v předcházejícím monitoringu.

Obsah pozměněných návrhů a sporné body

- Nový regulační orgán by se podle Komise neměl jmenovat BERT (Body of European Regulators in Telecommunications), jak navrhoval Evropský parlament, ale OETR (Office for European Telecoms Regulators; Orgán pro evropské telekomunikační regulační orgány).
- OETR by měl být obligatorně financován z rozpočtu EU a jen dobrovolně z příspěvků národních regulátorů.
- Komise navrhuje i další posuny: aby pracovníků národních regulátorů OETR nemusela být striktně polovina, ale „maximálně polovina“, či aby konečné slovo při schvalování kroků (opravných prostředků) národních regulátorů (včetně tzv. funkční separace bez změny vlastnické struktury) neměla Komise spolu s OETR (tzv. koregulace), ale pouze Komise sama.

Další vývoj

- Rada by měla o celém balíku hlasovat 27. listopadu – kvalifikovanou většinou o pozměňovacích návrzích Evropského parlamentu a jednomyslně o všech návrzích ostatních.

Zpráva o penzijním připojištění

- Komise 20. října zveřejnila zprávu o fungování systémů penzijního připojištění v jednotlivých členských státech.

Obsah zprávy

- Pravidla pro výplatu penzí by měly být do budoucna zpřísněny, aby prostředky byly využity skutečně k tomu účelu, k němuž byly uloženy, včas a ne najednou.

Sporné body

- Potenciální „evropská“ právní úprava by se měla týkat i otázky přenositelnosti nároků na penzijní

připojištění v případech, kdy zaměstnanci z důvodu ztráty zaměstnání (ale i z jiných důvodů) nemohou do svého schématu po určitý čas náležitě přispívat, popř. by měly být k dispozici „kompenzace“ či (státní) záruky proti inflaci.

Další vývoj

- Komise nezveřejnila, jakým způsobem a kdy konkrétně se svou zprávou naloží.

Návrh nařízení o ratingových agenturách

- Komise 12. listopadu zveřejnila v návaznosti na obecnou reakci na finanční krizi (ale i předchozí iniciativy a veřejné konzultace) návrh nařízení o ratingových agenturách.

Obsah návrhu

- Ratingové agentury by měly být registrovány na úrovni EU, neměly by být ve střetu zájmů (měly by se soustředit jen na ratingovou činnost a neposkytovat poradenské služby) a měly by sledovat „transparentní metodiku“ (měly by zveřejňovat výroční zprávy, měly by mít zaveden interní mechanismus kontroly svých ratingových hodnocení ap.).

Další vývoj

- Návrh bude v následujícím období předmětem legislativního procesu. Komise předpokládá, že výsledná norma bude schválena do léta 2009.

2. SER – druhá revize evropské energetické strategie

- Komise 13. listopadu zveřejnila po legislativním balíku, který se týká liberalizace vnitřního trhu s elektřinou a plynem, a po klimaticko-energetickém balíku avizovanou agendu (prozatím ve formě nelegislativních dokumentů), která se týká komplexní otázky energetické bezpečnosti v Evropě. Komise ji zveřejnila ve formě souboru dokumentů zahrnutých v rámci tzv. Second Strategic Energy Review směřující k zabezpečení energetické budoucnosti EU.

Cíle nové strategie

- Cílem nové, revidované strategie by mělo být posílení solidarity mezi členskými státy v energetické oblasti, nová energetická politika EU se má zaměřovat na budování energetických sítí a posílení investic do efektivnějších a z hlediska emisí oxidu uhličitého ekologičtějších technologií.
- Součástí revize je návrh na Akční plán EU pro energetickou bezpečnost a solidaritu, který Komise zveřejnila formou sdělení. Plán se zaměřuje na energetickou budoucnost EU v delším časovém horizontu, konkrétně na období let 2020–2050.

- Revize předpokládá také přijetí balíčku návrhů týkajících se energetické účinnosti, což by mělo znamenat především zpřísnění legislativy v oblasti energetické účinnosti budov a sledování kvalitativních parametrů energetických spotřebičů (se zvláštním zřetelem k zařízením typu klimatizací či topných těles). V prosinci mají navíc na 2. SER navázat další návrhy týkající se boje s klimatickými změnami.

1.3 Rada

Návrh nařízení stanovujícího emisní standardy u nových osobních automobilů

- Itálie dala na summitu Evropské rady 15. října individuálně najevo, že je ochotna připojit se ke skupině států produkujících spíše větší vozidla (typicky Německo) a podpořit odklad zavádění přísných opatření plánovaného nařízení stanovujícího emisní standardy u nových osobních automobilů.

Nejnovější vývoj a sporné body

- Ministři se zatím neshodli ani na dlouhodobějším cíli (emisích 95 g CO₂/km od roku 2020, pouze Nizozemsko, Řecko, Dánsko, Belgie, Španělsko, Švédsko a Irsko byly jednoznačně pro), ani na potenciálním postupném začleňování automobilů do systému (jak požadoval výbor Evropského parlamentu pro průmysl na začátku září; pro se nicméně vyjádřila krom předsednické Francie např. Česká republika či Slovinsko), ani na charakteru a výši pokut za nedodržení nové normy.
- Francouzské předsednictví i přes uvedené neshody počátkem listopadu získalo od členských států mandát k dalším meziinstitucionálním negociačním.

Další vývoj

- První čtení návrhu by mělo v plénu Evropského parlamentu proběhnout 3. prosince, v Radě pak hned v následujících dvou dnech – 5. a 6. prosince.

Návrh revize směrnice a nařízení týkajících se daňových úniků při vnitrokomunitárních transakcích

- Rada 4. listopadu schválila kompromis navržený francouzským předsednictvím týkající se návrhů k potírání daňových úniků při vnitrokomunitárních transakcích.

Obsah návrhu a sporné body

- Rada souhlasila s tím, aby byl zajištěn rychlejší sběr a výměna relevantních dat souvisejících s odvody DPH při vnitrokomunitárních transakcích a potažmo posílena akceschopnost daňových autorit v jednotlivých členských státech.

II. AKTUÁLNÍ PROBLÉMY

2.1 České předsednictví

Francouzské předsednictví Eurozóny?

- Prezident Nicolas Sarkozy oznámil záměr stát se od ledna 2009 předsedou Eurogroup, neformálního tělesa zahrnující státy v rámci eurozóny. Současný předseda, lucemburský premiér, Jean-Claude Juncker tuto funkci opustí v prosinci 2008.
- Česká republika a Švédsko vyjádřily obavy nad rozmělněním vlivu v Unii, jelikož ani jedna z těchto budoucích předsednických zemí není členem eurozóny.
- Postoj Německa je k této otázce ale spíše odměřený, proto se očekávají další jednání.

Prezentace loga a hlavních priorit českého předsednictví

- 12. listopadu premiér Topolánek a vicepremiér pro evropské záležitosti Alexandr Vondra ve Veletržním paláci oficiálně představili logo českého předsednictví a trojici bezprostředních prioritních oblastí, které doplňují či zdůrazňují některé body již existujícího dlouhodobého obsahového plánu českého předsednictví, stejně jako někdejší program připravovaný společně trojicí francouzského, českého a švédského předsednictví.

2.2 Evropská rada – summit

Finanční krize

- Téma finanční krize a jejího řešení podle očekávání dominovalo říjnovému summitu Evropské rady a zastínilo tak do značné míry i původně neočekávanější téma budoucnosti Lisabonské smlouvy.
- Gordon Brown spolu s předsedou Komise Barrosem ještě před zahájením summitu zdůraznili, že je třeba jakási revitalizace brettonwoodského systému, včetně revitalizace jeho institucí, především Mezinárodního měnového fondu.

Ratifikace Lisabonské smlouvy – Irsko

- Na říjnovém summitu se představitelé Evropské unie shodli, že irský předseda vlády Brian Cowen představí možné řešení problému ratifikace Lisabonské smlouvy na příštím summitu Evropské rady v prosinci.
- Vláda bude vycházet z výsledků domácí debaty na toto téma a závěrů Speciálního výboru o budoucnosti Irska v EU, který svoji zprávu prezentuje 25. listopadu.
- Možným řešením by byl tzv. „dánský model“, a to opt-outs zejména z oblasti vojenské integrace EU, daní a občanských práv.

Pozice České republiky

- Ústavní soud ČR, který dostal text Lisabonské smlouvy k přezkoumání, posunul svoje vyjádření k ní na 25. listopad. To vede k tomu, že parlament smlouvu do konce roku 2008 patrně nestihne neschválit.
- Jasný postoj k Lisabonské smlouvě má prezident Václav Klaus, který navštívil Irsko 10.–12. listopadu a rozhodnutí irských občanů v referendu vyjádřil podporu. Nicméně, nejen představitelé irské vlády, ale i zbytek EU zneklidnil tím, že se během své tří denní oficiální návštěvy sešel, jako jediný evropský čelní představitel, s hlavním odpůrcem Lisabonské smlouvy, Declanem Ganleyem.
- České předsednictví by se podle Klause nemělo snažit Unii více přiblížit k Lisabonské smlouvě, ani EU více centralizovat.

2.3 Justice a vnitro

Návrh směrnice, kterou se stanoví postihy proti zaměstnavatelům státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem

Legislativní pozadí a obsah návrhu

- Komise předložila dne 16. května 2007 návrh směrnice, kterou se stanoví minimální harmonizace správních, finančních a trestních sankcí vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.
- V Unii podle odhadů EP žije 4,5 až 8 mil. nelegálních migrantů, kteří většinou pracují v zemědělství, hoteliérství nebo stavebnictví. Podle zpravodaje Evropského parlamentu Claudia Favy (Itálie, PES) napomáhají ilegální přistěhovačci zájmům zaměstnavatelů, kteří nemají skrupule tyto lidi využívat na málo placené a nekvalifikované práce.
- Součástí návrhu směrnice by měly být sankce jak správní (pokuty, zpětná úhrada mzdy, úhrada nezaplaceného sociálního pojištění), tak trestní (přísně podmíněné mírou závažnosti porušení předpisů).

Sporné body

- Poslanci nesouhlasí s návrhem Komise, aby sankce byly vysoké také v případě soukromých osob. Fava odmítá i to, aby minimálně 10% podniků v daném členském státě bylo přímo kontrolováno. Snížením tohoto počtu na polovinu chce omezit administrativní zátěž.

Další vývoj

- Zpravodaj Fava již započal jednání s francouzským předsednictvím a chce docílit přijetí normy v prvním čtení, aby o ni mohlo plénum Evropského parlamentu hlasovat na prosincovém zasedání.

Modré karty

- Výbor EP pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci projednával na zasedání 4. listopadu dva důležité návrhy týkající se oblasti přistěhovalectví. Vedle návrhu směrnice o sankcích proti zaměstnavatelům příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem také návrh směrnice o tzv. modrých kartách, o kterém jsme již v monitoringu informovali.

Legislativní pozadí

- Autorkou návrhu zprávy je Ewa Klamtová (Německo, EPP-ED), která ji připravila ve spolupráci s Výborem EP pro zaměstnanost. V rámci hlasování LIBE byla její zpráva přijata 30 hlasy, 11 poslanců se zdrželo.

Projednávání zprávy Ewy Klamtové – postoj EP

- Odpovědný výbor EP konstatoval, že je třeba vyjasnit ještě otázku týkající se požadavků na žadatele o modrou kartu, kterými jsou prokázaná pracovní smlouva podepsaná na minimálně roční období práce v oboru, jemuž odpovídá jeho kvalifikace, a minimálně pětiletá praxe v oboru či kvalifikace v příslušném oboru doložená certifikátem o minimálně tříletém vzdělání v oboru.
- Podle EP musí být umožněn přístup k modrým kartám také pro všechny občany nečlenských zemí, kteří již legálně pobývají na území EU, s výjimkou sezónních pracovníků.
- EP požaduje také to, aby měl každý členský stát právo sám rozhodnout, kolik modrých karet v daném roce vydá v závislosti na situaci na svém pracovním trhu, a aby měl také právo odmítnout držitele modré karty, která mu byla vydaná v jiném členském státě, pokud tento žádá o práci, a dát přednost žadateli, který pochází z mateřského státu či z jiného členského státu EU.
- Navrhuje také přísnější kritéria pro výběr uchazečů o práci pokud jde o zemi původu, měly by to být příslušníci pouze těch států, s nimiž má EU v oblasti imigrace uzavřeny příslušné dohody, zohledňující i skutečnost, zda garance modrých karet nebude mít negativní dopady přímo na mateřskou zemi (odliv mozků).
- Zde je ovšem třeba opět zdůraznit, že EP je pouze konzultován, Rada není povinna brát na připomínky obsažené ve zprávě Ewy Klamtové zřetel.

2.4 Klimaticko-energetický balík

- V měsících říjnu a listopadu se vedly další debaty o klimaticko-energetickém balíku, o němž vás pravidelně informujeme. Následující text přináší seznam toho nejzajímavějšího, co se na daném poli odehrálo.

Názor OpenEurope

- Organizace Open Europe vyčíslila, že náklady na implementaci klimaticko-energetického balíku by měly v EU-25 dosáhnout 73 mld. € ročně, tj. zhruba o 13 mld. € ročně více, než předpokládá Komise, jež náklady vyčíslila na cca 60 mld. € (resp. 0,5 % HDP EU).

Názor WWF a výsledky summitu Evropské rady

- Organizace WWF naopak 20. října zveřejnila data vypovídající podle ní o zrychlujícím se tempu klimatické změny, a tudíž potřebě na tento fakt reagovat co nejrychleji – mj. i schválením klimaticko-energetického balíku do konce roku 2008. Tento záměr podporuje i francouzské předsednictví (jak vyplynulo ze závěrů summitu Evropské rady ve dnech 15.–16. října), přestože některé země byly a jsou proti (např. Itálie a Polsko, ale i ČR v případě aukcí emisních povolenek elektrárenským společnostem či pobaltské země, státy Visegrádské čtyřky a Bulharska a Rumunsko v případě stanovení roku 1990 – a ne 2005 – coby základu pro výpočet závazku pro 20% snížení emisí CO₂ do roku 2020; v tomto případě by nicméně mohlo „pomoci“, že francouzské předsednictví počítá s možností flexibilně nakládat s emisními povolenkami a/nebo s environmentálními závazky mimo rámec obchodování s emisními povolenkami). Ze závěrů summitu Evropské rady také plyne, že klimaticko-energetický balík by měl být, pokud jde o náklady, „efektivní“, měl by zohlednit situaci jednotlivých zemí a sektorů a na úrovni Rady by měl být schvalován jednomyslně Evropskou radou (namísto „klasického“ schvalování v Radě kvalifikovanou většinou).

Názor organizace Europa

- Organizace Europa reprezentující průmysl (rafinérie) požaduje zachování volného přidělování emisních povolenek i po roce 2013, kdy by měly být podle předpokladů většině zainteresovaných poskytovány (krom výjimek) formou aukcí.

Ehlerova zpráva

- Výbor Evropského parlamentu pro průmysl 16. října přijal poměrem 24:2 Ehlerovu zprávu z vlastního podnětu podporující finanční „injekci“ dvanácti plánovaným demonstračním projektům technologie CCS (zachytávání a ukládání oxidu uhličitého).

Názor Mezinárodní energetické agentury

- Podobně jako Ehlerova zpráva se k technologii CCS a její demonstraci postavila i Mezinárodní energetická agentura – s argumentem, že jakákoli jiná řešení – ač CCS je v tuto chvíli velmi drahou technologií – mohou být ještě dražší a že pro CCS se letos postavila i skupina G8.

Rada ministrů životního prostředí

- Rada ministrů životního prostředí se 20. října věnovala také problematice klimaticko-energetického balíku. Mezi problémové body patřila především delokalizace firem v důsledku přísných environmentálních opatření (o seznamu dotčených firem/sektorů by se podle Rady mělo rozhodnout do poloviny roku 2009 s tím, že konkrétní opatření by se měla začít uplatňovat od roku 2010), solidarita mezi státy, pokud jde o sdílení požadavků na snížení emisí skleníkových plynů, včetně případných „mechanismů flexibility“, a otázka nakládání s výnosy z aukcí emisních povolenek (státy se postavily za možnost s příjmy nakládat samostatně).
- Zástupci členských států by měli o budoucnosti klimaticko-energetického balíku rozhodnout na summitu 11.–12. prosince.

2.5 Rozšiřování EU

- Komise vydala 5. listopadu 2008 hodnotící zprávu o stavu procesu rozšiřování.
- Z právního hlediska se v dosavadních smlouvách neuvádí, že by přístupová smlouva byla závislá na ratifikaci jakékoli reformní smlouvy. Nicméně, z politického hlediska je situace komplikovanější, neboť Smlouva z Nice poskytuje institucionální rozdělení jen pro 27 států.

Chorvatsko

- Zpráva uvádí, že by Chorvatsko mohlo ukončit přístupová jednání do konce roku 2009, což by vedlo k jeho plnému členství v roce 2011. Problematickými ale stále zůstávají tři oblasti: lodní průmysl, soudní reformy včetně boje proti organizovanému zločinu a korupci a spor o hranice se Slovinskem.

Turecko

- Komise ve své zprávě varovala, že pokud Turecko nepodnikne potřebné reformní kroky směrem ke sblížení svojí legislativy s tou evropskou, otevření dalších vyjednávacích kapitol v první polovině roku 2009 nebude možné.
- Turecku chybí podle Komise ucelená strategie přenesení, implementace a vynucení nových norem v oblasti životního prostředí aj. Během francouzského předsednictví se ale podařil určitý pokrok, a proto se očekává, že Evropská rada odsouhlasí na prosincovém summitu otevření dalších dvou kapitol, a to kapitolu volného pohybu kapitálu a informační společnost a média.
- Komise tedy Ankaru vyzývá přijmout nové zákony týkající se odborů, ustavení funkce ombudsmana, nové ústavy, politických stran,

práv kurdské menšiny a dalších náboženských menšin. Pozitivně hodnotila změnu článku 301 trestního zákoníku, ale pozastavila se nad stále vysokým číslem obviněných, které čítá 37 nových kauz (115 bylo naproti tomu zamítnuto). Stále ale v zákoníku existují jiné články, které umožňují stíhat novináře a spisovatele.

- Přesto Komise vyzdvihla zapojení Turecka na Kavkaze, při jednáních s Íránem, Sýrií a Izraelem a označila jej za důležitý stabilizační faktor v regionu.

2.6 Vnější vztahy EU

EU-Rusko

- V souvislosti se zveřejněním návrhů Komise v oblasti energetické bezpečnosti lze připomenout de facto souběžné konání dalšího ze summitů EU-Rusko, k němuž dochází den po publikaci návrhů revize energetické politiky EU, 14. listopadu. Tentokrát jej hostí Francie jako předsednická země (summit se koná v Nice).

Hlavní témata summitu

- Jeho předmětem má být především pokračování procesu přípravy nové smlouvy o partnerství a spolupráci EU a Ruska. Další témata více méně kopírují meritorní strukturu „čtyř společných prostor“ dialogu Rusko-EU: s důrazem na ekonomickou dimenzi (finanční krize), specifické místo energetického dialogu (energetická bezpečnost a klimatické změny) a na dimenzi politicko-bezpečnostní (konflikt na Kavkaze, Blízký východ – především kauza Íránu – a návrhy nové evropské bezpečnostní strategie, které bývají z ruské strany sledovány se značným zájmem).

Legislativní a politické pozadí

- Mandát k jednání o nové smlouvě přijala Rada až v květnu 2008 a vlastní negociace byla spuštěna symptomaticky na červnovém summitu v sibiřském Chanty-Mansijsku, který je centrem jednoho ze surovinově nejbohatších ruských regionů. Jednalo se navíc o první summit, kterého se ve funkci nového ruského prezidenta zúčastnil Dmitrij Medvěděv.

Jednání o nové smlouvě PCA

- Podle prvních signálů má nová smlouva stavět na stávajících „čtyřech společných prostorech“, předpokládat prohloubení ekonomické integrace mezi oběma entitami, těsnější vztahy v oblasti vnitřní bezpečnosti a justice, větší otevřenost ke spolupráci v oblastech vědy a vzdělávání. Energetický dialog by však měl být striktně založen na pod-

mínkách tzv. Energetické charty, s čímž ruská strana v minulých letech vyjadřovala nesouhlas.

EU-USA

Reakce EU na výsledky amerických prezidentských voleb

- Komentátoři označovali americké prezidentské volby za přelomové. Výsledek přijala většina z nich s nadšením a očekáváním.
- Předseda Evropského parlamentu Hans-Gert Pötering pozval nově zvoleného (budoucího) prezidenta Barana Obamu na setkání s poslanci. Většina poslanců a delegátů čeká změnu v americké zahraniční politice; jak vůči EU, tak zbytku světa. Mnozí zdůrazňují boj proti klimatickým změnám, změnu strategie na Blízkém východě.
- Budoucí prezident chce upevnit vztahy s EU cestou do EU pravděpodobně v prvních měsících ve funkci. Obama také podporuje multilateralismus, což by mohlo vztahy a naslouchání Evropě zintenzivnit.
- Ministři zahraničních věcí na zasedání Rady 3. listopadu schválili tzv. Cestovní mapu posilující transatlantickou spolupráci.

2.7 Zemědělství

Pesticidové nařízení a rámcová směrnice k dosažení udržitelného využívání pesticidů

- 5. listopadu Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin hlasoval o zprávě Hiltrud Breyerové (Německo, Zelení/EFA), která se týkala tzv. pesticidového nařízení (návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh; KOM(2008)93 v konečném znění).
- Zpráva byla přijata 36 hlasy, 20 poslanců hlasovalo proti, 6 se zdrželo, což dokládá, že podpora této zprávy nebyla v rámci odpovědného výboru zdaleka jednoznačná.
- Paralelně bylo hlasováno také o méně kontroverzní zprávě Christy Klašové (Německo, EPP-ED) o návrhu směrnice, kterou se stanoví rámec pro akce Společenství k dosažení udržitelného využívání pesticidů (KOM(2006)373 v konečném znění).
- Ta byla přijata 58 hlasy, 3 poslanci hlasovali proti, 2 se zdrželi.

„Pesticidové nařízení“ – legislativní pozadí

- Jednalo se o druhé čtení v Evropském parlamentu.
- V červnu 2008 Rada dospěla k politické dohodě o společné pozici k tomuto pozměněnému návrhu pesticidového nařízení.

Zpráva Hiltrud Breyerové

- EP se v nové zprávě Hiltrud Breyerové vrátil k některým svým původním požadavkům, které Komise ve formě pozměněného návrhu odmítá. Požaduje tvrdší postup, pokud jde o zákaz používání a uvádění na trh některých prostředků a dodává na seznam těchto zakázaných látek některé další, i když na druhou stranu zpráva počítá s tím, že pokud by používání příslušného přípravku bylo nezbytné pro boj se závažným nebezpečím v oblasti chorob a škůdců rostlin a neexistoval příslušný méně toxický substitut, je možné povolit používání tohoto přípravku na dobu 4 let.
- Zpráva podporuje urychlení procesu nahrazování nebezpečných látek substituty zkrácením Komisí navrhované lhůty z 5 let na 2 roky. Podle schválené zprávy by EU také neměla být rozdělena na tři licenční zóny, což je hlavní inovace pesticidového nařízení, kterou podporuje Komise i Rada.

Předpokládaný vývoj legislativního procesu – rozpory EP a Rady přetrvávají

- Vzhledem ke spouřezhodovací proceduře je třeba, aby mezi oběma aktéry ještě pokračoval dialog, který bude předcházet hlasování na plénu EP. To se očekává podle původního scénáře v prosinci, vzhledem k trvajícím neshodám však může být odloženo až na leden 2009.

Zpráva Christy Klašové

- Tato zpráva se týká návrhu směrnice, kterou se stanoví rámec pro akce Společenství k dosažení udržitelného využívání pesticidů (KOM(2006)373 v konečném znění).
- Návrh předpokládá vytvoření národních akčních plánů na úrovni jednotlivých členských států, které mají identifikovat rizikové plodiny, oblasti a činnosti. EP podpořil, aby národní akční plány obsahovaly kvantitativní cíle (50% redukce užívání toxických a velmi toxických látek a některých dalších aktivních substancí).
- Důležitý je zákaz leteckých postřiků s možnými odchylkami povolenými na úrovni členských států, Komise však musí být o těchto odchylkách informována. EP ale prostřednictvím zprávy Christy Klašové odmítl možnost, aby mohly příslušné místní úřady vydávat tzv. tichý souhlas s leteckými postřiky, s čímž návrh Komise počítal.
- Zpráva také požaduje povinnost členských států informovat sousední státy o plošných leteckých postřicích.
- EP podporuje také variantu, aby měly členské státy možnost vymezit bezpesticidovou zónu, která by zahrnovala celé území členského státu.

Přiklání se k přísnějším opatřením v blízkosti vodních zdrojů a mezi oblastí, v nichž by mělo být používání pesticidů omezeno na minimum, požaduje zařadit vedle parků a hřišť také veřejná zdravotnická zařízení typu nemocnic, v okolí takových zařízení by také mělo být zcela vyloučeno provádění leteckých postřiků.

Předpokládaný vývoj legislativního procesu

- V případě rámcové směrnice k dosažení udržitelného využívání pesticidů Rada již přijala společný postoj 19. května 2008, legislativní proces však do značné míry blokuje dění obklopující schvalování pesticidového nařízení.

I. PROJEDNÁVANÁ LEGISLATIVA (VYBRANÉ OBLASTI)

1.1 EVROPSKÝ PARLAMENT

Směrnice usnadňující přeshraniční vymáhání, pokud jde o bezpečnost na silnicích

Evropský parlament odmítl „pochyby“ Rady o právní bázi směrnice, jež by měla v EU usnadnit přeshraniční vymáhání čtyř nejběžnějších dopravních přestupků.

Legislativní pozadí

Komise svůj návrh (KOM(2008)151) zveřejnila v březnu, Evropský parlament jej ve výboru pro dopravu podpořil v září.

Obsah návrhu a sporné body

Rada na svém zasedání 9. října návrh sice rámcově akceptovala, ovšem v ideálním případě by se o něm nemělo hlasovat v tzv. prvním pilíři (kde je zapojen Evropský parlament a v Radě se hlasuje kvalifikovanou většinou), ale v tzv. pilíři třetím (v němž se v Radě standardně hlasuje jednomyslně; viz předcházející dva monitorinky).

Zpravodajka Senderová odmítla potenciální vyloučení instituce Evropského parlamentu z rozhodovacího procesu (v případě třetího pilíře by byl jen konzultován), a to i z toho důvodu, že právní akty přijaté mimo tzv. první pilíř zpravidla údajně nejsou dostatečně účinné.

Další vývoj

Zpráva Senderové by měla být podle posledních informací přijata plénem Evropského parlamentu v listopadu – a to beze změny právní báze.

S ohledem na riziko dalšího projednávání nicméně již některé členské státy začaly přistupovat k separátním aktivitám, jež by měly vést k obdobnému cíli jako navrhovaná směrnice. Dohodu o výměně relevantních dat spolu 13. října podepsaly Francie a Belgie, v následujícím období by se k nim mělo připojit i Nizozemsko a Lucembursko.

Směrnice o dočasném zaměstnání

Plénem Evropského parlamentu 22. října ve druhém čtení přijalo Désirovu zprávu týkající se dočasného zaměstnání.

Legislativní pozadí

Výbor pro zaměstnanost ji přijal již 7. října v podobě společného postoje Rady z června, tj. beze změn i např. bez toho, aby nová norma modifikovala také směrnici 91/383 o zdraví, bezpečnosti a hygieně na pracovišti (tzv. doplňující pracovní podmínky/práva). Komise svůj návrh předložila již před šesti lety v březnu 2002.

Obsah návrhu

Zaměstnanci zaměstnaní skrze pracovní agentury, jichž je v Evropské unii mezi 3–6 mil. (1–2% zaměstnanců, z toho cca 1,3 mil. ve Velké Británii) by měli mít zaručena stejná základní práva jako všichni ostatní zaměstnanci hned o prvního dne (ne až po šesti týdnech, jak předpokládala Komise).

Jinak by tomu mělo být jen tehdy, pokud by se na tom dohodli sociální partneři (jak se tomu stalo v květnu např. ve Velké Británii, kdy by se postavení agenturních pracovníků podle CBI a TUC – zaměstnavatelé a zaměstnanci – mělo plně „srovnat“ s ostatními zaměstnanci po dvanácti týdnech).

Další vývoj

Směrnice by měla být členskými státy implementována do tří let (Komise navrhovala dva roky).

Česka by se nová norma neměla nijak dotknout, podmínky pro agenturní a ostatní pracovníky jsou zde shodné již nyní.

Návrh směrnice na podporu čistých a energeticky účinných silničních vozidel

Plénem Evropského parlamentu 22. října ve druhém čtení přijalo poměrem 641:37:24 Jorgensenovu zprávu o podpoře čistých a energeticky účinných vozidel, jichž veřejné instituce v EU ročně nakoupí přes 250 tis. kusů.

Legislativní pozadí

Komise svůj návrh předložila jako dokument KOM(2007)817.

Obsah návrhu

Veřejné instituce by měly při nákupu vozidel zohledňovat kromě ceny také jejich dopad na životní prostředí (parametry jako spotřeba, emise CO₂, mikročástic ap.), a to podle metodologie výsledné směrnice tak, aby byl podpořen vývoj a investice do energeticky účinné dopravy obecně.

Norma by se měla vztahovat nejen na veřejné zakázky, ale všechna vozidla fakticky využívaná zadavateli bez ohledu na to, zda se jedná o veřejné nebo soukromé subjekty (tj. norma by se měla dotknout např. služeb veřejné dopravy, byť poskytovaných soukromými subjekty). Směrnice by se měla dotknout i nákupu nákladních silničních vozidel používaných na provozování služeb veřejné osobní dopravy. Naopak by se neměla vztahovat na nákup automobilů pro civilní obranu, požární ochranu, policii či automobily používané na letištích a v přístavech.

Další vývoj

Členské státy by měly směrnici provést do osmi měsíců.

Problematika vysílání pracovníků

Plénem Evropského parlamentu 22. října přijalo poměrem 473:106:93 Anderssonovu zprávu z vlastního podnětu týkající se problematiky vysílání pracovníků a významu kolektivního vyjednávání.

Pozadí

Text byl iniciován z toho důvodu, že Evropský soudní dvůr před časem (v prosinci 2007, resp. dubnu 2008) rozhodl v několika případech (Laval, Viking, Ruffert), v nichž podle některých oslabil právní ochranu vysílaných pracovníků a význam kolektivně dojednaných dohod.

Obsah

Evropský parlament vyzval k revizi směrnice 96/71 o vysílání pracovníků, aby k podobným případům nedocházelo.

Také podpořil, aby Evropská unie zostrila boj proti firmám existujícím pouze formálně proto, aby obcházely sociální ustanovení evropského práva (tzv. letterbox companies).

Sporné body

Anderssonova zpráva byla přijata výborem pro zaměstnanost v září poměrně jednoznačně, ovšem

v plénu se Evropský parlament rozštěpil po pravolevé linii – někteří poslanci upřednostňovali princip volného pohybu služeb (jichž se uvedené případy týkaly), jiní naopak právo na (sociální) ochranu.

Další vývoj

Výzva Evropského parlamentu vůči Komisi (resp. pokud jde o předložení legislativního návrhu) není závazná.

S ohledem na množství v současnosti projednávaných legislativních návrhů lze proto očekávat, že Komise se bude výzvou evropských poslanců zabývat (pokud vůbec) až po volbách do Evropského parlamentu v červnu 2009.

Revize směrnice o výběru poplatků za užívání pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly

Výbor Evropského parlamentu pro dopravu 3. listopadu projednával návrh revize směrnice o výběru poplatků za užívání pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly (tzv. směrnice o euroviněť).

Legislativní pozadí

Komise svůj návrh (KOM(2008)436) předložila v červenci (viz předcházející monitoringy). Jeho cílem je začlenit do rámce normy možnost zahrnout do celkových nákladů nákladní silniční dopravy tzv. externí náklady (jiné než ty, které souvisejí s výstavbou a údržbou infrastruktury, konkrétně ty souvisejí se znečištěním ovzduší, zácami a hlukem).

Obsah návrhu a sporné body

Zpravodaj návrhu El Khadrooui se jednoznačně postavil za začlenění CO₂ do rámce směrnice (ač Komise s tím ve svém návrhu nepočítá).

To by mělo mít za následek, že mýtné pro kamiony by mohlo do budoucna obsahovat i náklady, jež jednotlivé členské státy vynaloží na snižování emisí CO₂ vyprodukovaných (nákladní) dopravou (tj. mýtné by mohlo být vyšší).

Zpravodaj také podpořil myšlenku, že ve střednědobém horizontu (po roce 2010, ne až v roce 2013, jak předpokládá Komise) by za externí náklad mohly být považovány i náklady spjaté s odstraňováním dopravních nehod.

V porovnání s návrhem Komise by také měly vzrůst stropy (nebo by měly zcela zmizet) na uznatelné náklady (uvedené v příloze 3 návrhu), což by se mělo v praxi projevit zvýšenou cenou mýtného.

Komise by podle zpravodaje měla rovněž prozkoumat možnost úplného nahrazení stávajícího systému

mýtného založeného v převážné většině na časově omezeném „předplatném“ novým systémem mýtného (Komise přitom nepředpokládá, že by k tomu mělo v dohledné době dojít – nový systém mýtného by měl být prozatím dobrovolný).

Obecně lze říci, že návrh El Khadroauiovy zprávy má ambici text Komise ve všech parametrech zpřísnit.

To ovšem nekoresponduje s většinovým názorem ani v Evropském parlamentu, ani v Radě. V samotném výboru pro dopravu poslanci soudí, že pokud už by měl být nový systém mýtného zaveden, rozhodně by se neměl (negativně) dotknout jen silniční dopravy, ale měly by být (adekvátním způsobem) vzaty v úvahu další módy dopravy – železniční, námořní a lodní (letecká ne – s ohledem na její nedávné začlenění do systému obchodování s emisními povolenkami).

Další vývoj

V následujících týdnech se očekávají další jednání o návrhu ve výboru pro dopravu.

Návrh směrnice o pracovní době

Legislativní pozadí a obsah návrhu

Komise předložila návrh revize směrnice 2003/88 v roce 2004, čímž chtěla docílit toho, aby došlo k lepší úpravě pracovní doby v EU a pro pracovníky byly zajištěny stejné podmínky s ohledem na jejich bezpečnost a zdraví. Rada přijala 15. září. 2008 po letech jednání společný postoj; Španělsko a Řecko se postavily proti, Belgie, Malta, Kypr, Maďarsko a Portugalsko se zdržely. Zpravodaj v Evropském parlamentu Alejandro Cercas (Španělsko, PES) předložil osmnáct pozměňovacích návrhů, jež měly zajistit, aby do textu směrnice byly začleněny požadavky poslanců z prvního čtení, neboť Rada je podle něj dostatečně neakceptovala.

Výbor Evropského parlamentu pro zaměstnanost 5. listopadu 2008 společný postoj Rady proto odmítl a poměrem 35:13:2 schválil Cercasovu zprávu.

Sporné body

Mezi klíčové body, jimiž se Výbor odchýlil od společného postoje Rady, patří tzv. opt-outs, neboli výjimky z maximální 48hodinové týdenní pracovní doby. Ty budou do tří let od vstoupení směrnice v platnost zrušeny.

Rada v tomto případě navrhovala výjimky ponechat, ale zpřísnit ochranný rámec. Naproti tomu zpravodaj Cercas argumentuje, že výjimky mohou vést k sociálnímu dumpingu. Liberální poslanci ale namítají, že v době ekonomické recese by lidé měli

mít možnost svobodně se rozhodnout pracovat více hodin týdně a tím si i vydělat více peněz.

Pracovní pohotovost (aktivní i neaktivní) bude považována za pracovní dobu.

Rada požadovala nezahrnout neaktivní pracovní pohotovost do pracovní doby, což poslanci zamítli.

Kompenzace doby odpočinku by měla být stanovena na konci pracovní doby.

Zde Rada předpokládala, že by si o této otázce rozhodoval každý členský stát sám. Pracovní doba zaměstnanců s více než jednou pracovní smlouvou bude vypočtena jako součet pracovní doby v rámci každé smlouvy.

Rozhodnutí výboru kritizovali zástupci Asociace malých a středních podniků a řemesel (UEAPME). Za neodpovědné považují znovuotevření debaty k problematice opt-outs a pracovní pohotovosti. Podle UEAPME poslanci používají daný návrh jako propagandu před volbami. Se zprávou výboru nesouhlasí ani zástupci podnikatelů BusinessEurope.

Výbor naopak podpořily odbory (ETUC): přijetí zprávy označily za „skvělé vítězství“.

Další vývoj

Výbor stálých zástupců (COREPER) rozhodne o tom, zda poskytne francouzskému předsednictví mandát vyjednávat s Parlamentem. Pokud plénum Evropského parlamentu schválí návrh směrnice v podobě pozměněné zpravodajem Cercasem a Rada tyto změny neschválí, posune se spolurozhodovací procedura do třetí, dohodovací fáze. Tento stav si žádá ze stran nepřeje, neboť nadcházející volby do Evropského parlamentu by mohly celou proceduru výrazně prodloužit – v řádu měsíců.

Evropský parlament bude o Cercasově zprávě hlasovat na plenárním zasedání 17. prosince 2008. Do té doby budou probíhat neformální jednání s Radou o dosažení kompromisu.

Zpravodaj návrhu zdůraznil, že výbor je ochoten uznat výjimky z maximální pracovní doby jen v konkrétních případech, nikoli jako obecné pravidlo, jak navrhovala Rada. Aby byly dodatky parlamentního výboru přijaty, musí je plénum schválit absolutní většinou 393 hlasů.

1.2 KOMISE

Pracovní doba v silniční dopravě

Komise 15. října zveřejnila návrh, jehož faktickým cílem je zahrnout do rámce stávající směrnice č. 2002/15 o pracovní době v silniční dopravě i osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ).

Legislativní pozadí

Důvodem pro toto opatření je fakt, že řada OSVČ fakticky jako OSVČ nepůsobí: např. řidiči kamionů jsou ve firmách často vedeni jako „nepravé“ OSVČ, a tudíž se na ně nevztahují přísná pravidla týkající se ustanovení o pracovní době, době řízení a době odpočinku (jež naopak podle nařízení č. 561/2006 platí pro zaměstnance/pracovníky). V poslední době se právě v tomto směru vyslovila tzv. Cercasova zpráva, kterou přijalo plénum Evropského parlamentu 9. října. V případě, že by Komise návrh nepředložila, neexistovala by pro postavení OSVČ v silniční dopravě po 23. březnu 2009 adekvátní právní úprava.

Obsah návrhu

Komise nakonec nepřistoupila k „automatickému“ zahrnutí OSVČ do rámce směrnice (s argumentem, že pro to neexistuje přesvědčivý důvod; navíc řidiči-OSVČ podle ní nad rámec samotného řízení vykonávají řadu administrativních činností a jejich pracovní doba z tohoto hlediska musí být delší), ovšem navrhla zpřesnění jejich definice, aby pojem mobilní pracovník, na nějž se směrnice vztahuje, zahrnoval rovněž tzv. „nepravé“ OSVČ, tj. řidiče, kteří sice nejsou vázáni na žádného zaměstnavatele prostřednictvím pracovní smlouvy, avšak nemají volnost k vytvoření vztahů s více zákazníky.

Návrh specifikuje také pojem „noční práce“, za níž by měla být považována nadále ta práce, jež je vykonávána v noci a v minimální délce dvou hodin.

Směrnice by měla vstoupit v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku EU.

Další vývoj

Návrh je definován poměrně „pragmaticky“, tudíž lze očekávat, že bude pro zainteresované aktéry přijatelný (i když částečně může dojít k regulaci směrem k členským státům, jež budou za provádění revidované normy odpovědné).

Za reálnou komplikaci je možné považovat pouze to, že by Evropský parlament (pod vlivem Cercasovy zprávy) požadoval zahrnutí OSVČ do rámce směrnice jako takových – byť by to jak z pohledu Komise, tak i z pohledu Rady (resp. členských států) představovalo pro poskytovatele silniční dopravy zbytečnou administrativní zátěž (a výsledky přijetí nové normy by navíc mohly být kontraproduktivní).

Telekomunikační balík

Komise 20. října a pak 7. listopadu zveřejnila své modifikované návrhy vztahující se k tzv. telekomunikačnímu balíku, o němž jsme naposledy podrobně informovali v předcházejícím monitoringu.

Legislativní pozadí

Komise své návrhy poprvé zveřejnila 13. listopadu 2007. Evropský parlament 24. září v prvním čtení její ambiciózní plány – spočívající na jedné straně v některých liberalizačních opatřeních, ovšem s potenciálem přenést řadu rozhodovacích pravomocí o telekomunikačním trhu do Komisí řízených institucí – zamítl.

Obsah pozměněných návrhů a sporné body

Nový regulační orgán by se podle Komise neměl jmenovat BERT (Body of European Regulators in Telecommunications), jak navrhoval Evropský parlament, ale OETR (Office for European Telecoms Regulators; Orgán pro evropské telekomunikační regulační orgány).

Měl by být řízen dvanáctičlenným administrativním „panelem“; deset členů by mělo být jmenováno Komisí, deset členskými státy (samotné členské státy by pak měly být reprezentovány i na bázi jeden stát – jeden člen, ale pouze v poradním orgánu). OETR by se neměl zabývat otázkou bezpečnosti telekomunikačních sítí, jak Komise původně předpokládala (v současnosti tuto úlohu plní agentura ENISA).

OETR by měl být obligatorně financován z rozpočtu EU a jen dobrovolně z příspěvků národních regulátorů.

V tomto směru jde nicméně o posun, neb Evropský parlament i Rada počítají s tím, že obě strany by měly OETR financovat povinně – právě proto, aby nešlo fakticky jen o podřízenou agenturu Komise.

Komise navrhuje i další posuny: aby pracovníků národních regulátorů OETR nemusela být striktně polovina, ale „maximálně polovina“, či aby konečné slovo při schvalování kroků (opravných prostředků) národních regulátorů (včetně tzv. funkční separace bez změny vlastnické struktury) neměla Komise spolu s OETR (tzv. koregulace), ale pouze Komise sama (s tím, že OETR by podával jen expertní stanovisko a dotčený národní regulátor by měl mít tři měsíce na to, aby dosáhl shody s Komisí prostřednictvím tzv. procedury komitologie) – což může představovat další změny ve směru návratu k jejím původním návrhům.

Komise své „nové“ návrhy odůvodňuje tím, že pokud by byly definitivně schváleny požadavky Evropského parlamentu, přišla by o svou pozici „strážkyně smluv“, jež vyplývá z čl. 85 Smlouvy o založení ES.

S návrhy Evropského parlamentu konvenují pouze změny, které Komise předpokládá v oblasti správy rádiového spektra (být nepočítá s návrhem Evropského parlamentu na vytvoření nového konultačního orgánu) či práv spotřebitelů.

Další vývoj

Rada by měla o celém balíku hlasovat 27. listopadu – kvalifikovanou většinou o pozměňovacích návrzích Evropského parlamentu a jednomyslně o všech návrzích ostatních.

Evropský parlament by se pak měl návrhy zabývat ve druhém čtení – nejspíše ale až v dubnu 2009.

Zpráva o penzijním připojištění

Komise 20. října zveřejnila zprávu o fungování systémů penzijního připojištění v jednotlivých členských státech.

Pozadí

V České republice využívá systému penzijního připojištění na 45% zaměstnanců a na 70% z nich si své peníze nechává vyplácet jednorázově (nebo tak hodlá učinit).

Obsah zprávy

Pravidla pro výplatu penzí by měly být do budoucna zpřísněny, aby prostředky byly využity skutečně k tomu účelu, k němuž byly uloženy, včas a ne najednou.

Sporné body

Potenciální „evropská“ právní úprava (pokud by selhala všechna ostatní možná řešení včetně výměny praxe mezi členskými státy) by se měla týkat i otázky přenositelnosti nároků na penzijní připojištění v případech, kdy zaměstnanci z důvodu ztráty zaměstnání (ale i z jiných důvodů) nemohou do svého schématu po určitý čas náležitě přispívat, popř. by měly být k dispozici „kompenzace“ či (státní) záruky proti inflaci.

Rovněž by mělo být posíleno „finanční vzdělávání“ a sníženy poplatky za vedení penzijních účtů. To vše navzdory skutečnosti, že penzijní schémata se v jednotlivých členských státech výrazně liší, mají různou bázi (státní, zaměstnavatelskou či dobrovolnou) a počet účastníků se pohybuje v řádu od jednotek po desítky procent (podle charakteru penzijních systémů a/nebo stavu jejich reformy).

Další vývoj

Komise nezveřejnila, jakým způsobem a kdy konkrétně se svou zprávou naloží.

Návrh nařízení o ratingových agenturách

Komise 12. listopadu zveřejnila v návaznosti na obecnou reakci na finanční krizi (ale i předchozí iniciativy a veřejné konzultace) návrh nařízení o ratingových agenturách.

Legislativní pozadí

Součástí balíku jsou/budou i návrhy týkající se kapitálových požadavků, systémů pojištění vkladů a pravidel pro účetnictví.

Obsah návrhu

Nová pravidla pro ratingové agentury by měla zajistit vyšší kvalitu úvěrových ratingů.

Ratingové agentury by měly být registrovány na úrovni EU (v databázi Výboru pro evropské regulátory cenných papírů – CESR), neměly by být ve střetu zájmů (měly by se – zjednodušeně řečeno – soustředit jen na ratingovou činnost a neposkytovat poradenské služby) a měly by sledovat „transparentní metodiku“ (neměly by např. hodnotit finanční nástroje bez dostatečných informací, měly by zveřejňovat výroční zprávy, měly by mít zaveden interní mechanismus kontroly svých ratingových hodnocení, mj. i prostřednictvím minimálně tří nezávislých osob v řídicím orgánu – volených nejvýše na pět let).

Sporné body

Komise si pro svůj návrh vzala za vzor kodex Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry (IOSCO), v některých parametrech jej ovšem zpřísnila. Právě to se stalo bezprostředně předmětem kritiky (např. think-tank Bruegel), jež argumentuje tím, že Komise roli ratingových agentur přeceňuje (byť je pravda, že na blížící se krizi fakticky neupozornily) a hodlá na ně uvalit zbytečně přísnou regulaci.

Další vývoj

Návrh bude v následujícím období předmětem legislativního procesu. Komise předpokládá, že výsledná norma bude schválena do léta 2009.

2. SER – druhá revize evropské energetické strategie

Komise 13. listopadu zveřejnila po legislativním balíku, který se týká liberalizace vnitřního trhu s elektřinou a plynem, a po klimaticko-energetickém balíku avizovanou komplexní agendu (prozatím ve formě nelegislativních dokumentů), která se týká energetické bezpečnosti v Evropě. Komise ji zveřejnila ve formě souboru dokumentů zahrnutých v rámci tzv. Second Strategic Energy Review směřující k zabezpečení energetické budoucnosti EU.

Legislativní a politické pozadí

Iniciativa navazuje na tzv. první strategickou revizi energetické politiky EU, jejímž výsledkem byla první formulace cílů evropské energetické politiky

na summitu Evropské rady v březnu 2007, která stála na počátku v současnosti tolik diskutovaných legislativních balíčků, liberalizačního a klimaticko-energetického. Na summitu v roce 2007 také Evropská rada vyzvala Komisi, aby aktualizovanou strategickou revizi energetické politiky EU zveřejnila na počátku roku 2009, Komise tak tedy učinila s dvouměsíčním předstihem.

Cíle nové strategie

Cílem nové strategie má být posílení solidarity mezi členskými státy v energetické oblasti, nová energetická politika EU se má zaměřovat na budování energetických sítí a posílení investic do efektivnějších a z hlediska emisí oxidu uhličitého ekologičtějších technologií.

Součástí revize je návrh na Akční plán EU pro energetickou bezpečnost a solidaritu, který Komise zveřejnila formou sdělení.

Plán se zaměřuje na energetickou budoucnost EU v delším časovém horizontu, konkrétně na období let 2020–2050, tedy na období následující po tom, co by mělo být dle klimaticko-energetického balíčku dosaženo stanovených cílů v oblasti obnovitelných zdrojů energie a kdy by již měly být využívány např. technologie typu CCS.

Revize předpokládá také přijetí balíčku návrhů týkajících se energetické účinnosti, což by mělo znamenat především zpřísnění legislativy v oblasti energetické účinnosti budov a sledování kvalitativních parametrů energetických spotřebičů (se zvláštním zřetelem k zařízením typu klimatizací či topných těles). V prosinci mají navíc na 2. SER navázat další návrhy týkající se boje s klimatickými změnami.

Obsah revize

Revize podstatným způsobem zdůrazňuje také vnější rozměr energetické politiky a roli energetiky v mezinárodních vztazích.

Podle komisařky Ferrero-Waldnerové, která je v oblasti vnějších vztahů EU zodpovědná také za Evropskou politiku sousedství, by si EU měla vybudovat v rámci diverzifikace externí dimenze své energetické politiky síť spolehlivých partnerů, a to nejen mezi dodavateli energetických zdrojů, ale také mezi tranzitními či potenciálně tranzitními zeměmi, které hrají podstatnou úlohu v plánech tras nových energetických projektů.

Akční plán stanovuje 5 oblastí, v nichž je podle Komise nutná další legislativní aktivita pro zajištění udržitelného zásobování EU energiemi.

Předseda Barroso při prezentaci zdůraznil vedle posílení energetické účinnosti (prostřednictvím příslušných legislativních opatření) také snížení

závislosti EU na dovozech energie, které podle jeho slov také přispívá k rostoucí ceně energií. Cílem EU v energetické oblasti mají být investice do nových technologií a diverzifikace.

Jako první z priorit je opět zdůrazněna nutnost dodržet navrhované limity v oblasti redukce emisí CO₂ do roku 2020, stejně jako cíle stanovené do tohoto roku klimaticko-energetickým balíčkem v oblasti obnovitelných energií.

Komise tedy navzdory problémům, s nimiž se návrh směrnice o energii z obnovitelných zdrojů potýká na půdě Rady ministrů i Evropského parlamentu, nadále považuje stanovené cíle za klíčovou prioritu energetické politiky EU.

Druhá priorita se týká především vnější dimenze energetické politiky, tedy zajištění bezpečných dodávek energie pro EU.

Předkládané dokumenty totiž realisticky zohledňují skutečnost, že splnění stanovených limitů týkajících se obnovitelných zdrojů energie sníží závislost EU na vnějších dodávkách pouze minimálně. Naopak, závislost na vnějších zdrojích má v budoucnosti spíše narůstat. Pro EU to má být pobídkou ke zlepšení a zefektivnění politicko-strategické dimenze v oblasti energetiky, EU také podle návrhu potřebuje zlepšit krizový management a schopnost rychlé reakce v případě výpadků energetických dodávek.

Dokument předpokládá také těsnější koordinaci mezi členskými státy a Komisí v postupu ve vnějších vztazích s dodavatelskými a také tranzitními státy.

To zřetelně dokládá dvojí dimenzi energetické politiky EU, v níž se z hlediska rozhodovacích mechanismů prolíná komunitární rovina (čistě ekonomický rozměr energetické politiky a oblast vnitřního trhu) a rovina mezivládní (politicko-strategická dimenze a vnější vztahy). Revize tedy vyzývá k těsnější spolupráci a větší roli Komise i v této vnější dimenzi energetické politiky, což je signifikantní.

Zajímavý je také seznam strategických iniciativ pro energetickou bezpečnost EU obsažených v plánované Zelené knize o energetických sítích. Ta má naznačovat strategické směry evropských investic v energetické oblasti. Nové energetické sítě mají propojovat Pobaltí, dalším cílem investic je Středomořský energetický okruh, propojení plynárenských a elektrizačních soustav mezi severem, jihem, střední a jihovýchodní Evropou, vytvoření rozvodné sítě v Severním moři, jižního koridoru pro přepravu plynu a zefektivnění dodávek zkapalněného zemního plynu (LNG) pro Evropu.

Souvislost s některými prioritami i problémy vnějších vztahů EU je přitom v těchto šesti strategických směrech více než zřejmá. Středomořský ener-

getický okruh odkazuje k energetické dimenzi nově vznikající Unie pro Středomoří (možná perspektiva těsnějších vztahů s některými státy Barcelonského procesu, zejména v severní Africe), poslední tři priority potom jasně odrážejí snahy oslabit trvající energetickou závislost EU na dodávkách plynu z Ruska, ať již v podobě investic směřujících k dalšímu efektivnímu využívání de facto vlastních zdrojů, které má západní Evropa k dispozici (Severní moře), či investic do konkurenčních distribučních projektů (jižní koridor) a nových technologií, které by mohly oslabit závislost na konvenčních dodávkách ruského plynu (LNG).

Očekávaný legislativní vývoj

Revize předpokládá vznik několika dalších doprovodných, podpůrných dokumentů legislativní povahy, v první řadě je to již zmíněný balíček návrhů v oblasti energetické účinnosti, který má přinést další zpřísnění legislativy s cílem dosáhnout energetických úspor a posílit v tomto směru i inspekční a kontrolní mechanismy.

1.3 RADA

Návrh nařízení stanovujícího emisní standardy u nových osobních automobilů

Itálie dala na summitu Evropské rady 15. října individuálně najevo, že je ochotna připojit se ke skupině států produkujících spíše větší vozidla (typicky Německo) a podpořit odklad zavádění přísných opatření plánovaného nařízení stanovujícího emisní standardy u nových osobních automobilů.

Legislativní pozadí

Komise svůj návrh (KOM(2007)856) předložila v prosinci 2007 s tím, že na jeho základě by mělo dojít ke snížení průměrných emisí CO₂ u nových osobních automobilů (kategorie M1) ze 160 g/km na 120 g/km (počítaje v to průměrnou hodnotu všech vozidel vyrobených jedním producentem v jednom roce, resp. registrovaných v EU).

Nejnovější vývoj a sporné body

Itálie dosud stála v dané otázce spíše stranou a považovala ji prioritně (byť ne s uspokojením) za záležitost německo-francouzskou. S finanční (a potenciální ekonomickou) krizí však svůj postoj přehodnotila. Z pozice ČR by to mělo znamenat odložení požadavků, jež by se patrně dotkly i zdejších automobilek. Současně lze ovšem očekávat, že závěrečná jednání o celé otázce bude patrně řídit

české předsednictví, neboť do konce roku 2008 negociace patrně ukončeny nebudou. Ukázalo to i zasedání Rady ministrů životního prostředí 20. října, jež danou otázku bez výsledku projednávalo na popud nizozemské delegace.

Ministři se zatím neshodli ani na dlouhodobějším cíli (emisích 95 g CO₂/km od roku 2020, pouze Nizozemsko, Řecko, Dánsko, Belgie, Španělsko, Švédsko a Irsko byly jednoznačně pro), ani na potenciálním postupném začleňování automobilů do systému (jak požadoval výbor Evropského parlamentu pro průmysl na začátku září; pro se nicméně vyjádřila krom předsednické Francie např. Česká republika či Slovinsko), ani na charakteru a výši pokut za nedodržení nové normy. Francouzské předsednictví i přes uvedené neshody počátkem listopadu získalo od členských států mandát k dalším meziinstitucionálním negociacím.

Jejich výsledkem by mělo být určení, zda by se měly emisní standardy uplatňovat už v roce 2012, nebo až od roku 2015, nebo s postupným náběhem (cca 60–65 % v roce 2012, 100 % v roce 2015), zda a jak uplatňovat potenciální sankce za jejich nedodržení, jakým způsobem ošetřit problematiku malých výrobců (vyrábějících maximálně tisíce automobilů ročně) a zda vytvořit dlouhodobý cíl snížení emisí do roku 2020 na cca 90–100 g/km.

Další vývoj

První čtení návrhu by mělo v plénu Evropského parlamentu proběhnout 3. prosince, v Radě pak hned v následujících dvou dnech – 5. a 6. prosince. Pikantní je, že proti sobě v tomto směru stojí dva parlamentní výbory: výbor pro průmysl je spíše na straně členských států, zatímco výbor pro životní prostředí se pokouší o další zpřísnění původního návrhu Komise. Bez významu není ani skutečnost, že v souvislosti s finanční krizí Komise i francouzské předsednictví na jedné straně předběžně souhlasily s poskytnutím nízkouročených půjček automobilovému průmyslu, ovšem na straně druhé projednávají spolu s Evropským parlamentem návrh, o němž se obecně soudí, že potenciální přínos zmíněné finanční injekce znehodnotí.

Návrh revize směrnice a nařízení týkajících se daňových úniků při vnitrokomunitárních transakcích

Rada 4. listopadu schválila kompromis navržený francouzským předsednictvím týkající se návrhů k potírání daňových úniků při vnitrokomunitárních transakcích.

Legislativní pozadí

Komise svůj text zveřejnila 17. března jako dokument KOM(2008)147 (podrobně jsme o něm informovali v monitoringu března – duben 2008).

Obsah návrhu a sporné body

Rada souhlasila s tím, aby byl zajištěn rychlejší sběr a výměna relevantních dat souvisejících s odvody DPH při vnitrokomunitárních transakcích a potažmo posílena akceschopnosti daňových autorit v jednotlivých členských státech.

Obecně by se měla lhůta pro poskytování dat zkrátit z půl roku (v některých případech), resp. tří měsíců na měsíc jeden. Rada (na žádost Nizozemska) nicméně požaduje, aby malé podniky (s operacemi do 100 tis. € za kvartál) mohly i nadále podávat informace pouze čtvrtletně, aby nebyly zbytečně administrativně zatěžovány.

Další vývoj

O dosažené dohodě informovala pouze média, samotný pozměněný text návrhu ještě není k dispozici.

II. AKTUÁLNÍ PROBLÉMY

2.1 ČESKÉ PŘEDSEDNICTVÍ

Francouzské předsednictví Eurozóny?

Prezident Nicolas Sarkozy oznámil záměr stát se od ledna 2009 předsedou Eurogroup, neformálního tělesa zahrnující státy v rámci eurozóny. Současný předseda, lucemburský premiér, Jean-Claude Juncker tuto funkci opustí v prosinci 2008. Česká republika a Švédsko vyjádřily obavy nad rozmělněním vlivu v Unii, jelikož ani jedna z těchto budoucích předsednických zemí není členem eurozóny. Francouzský prezident navrhl české straně kompenzaci – aby se v zájmu zajištění jednoty EU za současné měnové krize český ministr financí, jakožto člen delegace EU, účastnil summitu ve Washingtonu 15. prosince.

Česká republika a Švédsko vyjádřily obavy nad rozmělněním vlivu v Unii, jelikož ani jedna z těchto budoucích předsednických zemí není členem eurozóny.

Postoj Německa je k této otázce ale spíše odměřený, proto se očekávají další jednání.

Prezentace loga a hlavních priorit českého předsednictví

12. listopadu premiér Topolánek a vicepremiér pro evropské záležitosti Alexandr Vondra ve Veletržním paláci oficiálně představili logo českého předsednictví a trojici bezprostředních prioritních oblastí, které doplňují či zdůrazňují některé body již existujícího dlouhodobého obsahového plánu českého předsednictví, stejně jako někdejší program připravovaný společně trojicí francouzského, českého a švédského předsednictví.

Tři klíčové prioritní oblasti, v nichž se odráží politický i legislativní kontext, v němž se současná EU pohybuje a za který nyní přebírá odpovědnost i české předsednictví, jsou shrnuty pod „tři e“: ekonomika (ohlas světové finanční krize a hledání nástrojů k jejímu řešení); energetika (legislativní balíček týkající se liberalizace trhů s plynem a elektřinou; klimaticko-energetický balíček; revize evropské energetické strategie v oblasti energetické bezpečnosti) a vnější vztahy (v originále „external relations“) – zde se ČR hodlá zaměřit především na transatlantický dialog a východní dimenzi vnější politiky EU. Tyto priority doplňují již deklarované heslo českého předsednic-

tví, kterým je „Evropa bez hranic“ a prioritu posilování konkurenceschopnosti a odstraňování bariér volnému trhu v maximálním počtu oblastí, v nichž EU projevuje své angažmá.

2.2 EVROPSKÁ RADA – SUMMIT

Finanční krize

Téma finanční krize a jejího řešení podle očekávání dominovalo říjnovému summitu Evropské rady a zastínilo tak do značné míry i původně nejočekávanější téma budoucnosti Lisabonské smlouvy.

Hlavními postavami bruselského summitu se proto stali britský premiér Brown jako navrhovatel plánu pro záchranu finančního sektoru v EU a francouzský prezident Sarkozy, který se jako představitel předsednického státu do určité míry sám pasoval do hlavní role při hledání východisek z krizové situace.

Gordon Brown spolu s předsedou Komise Barrosem ještě před zahájením summitu zdůraznili, že je třeba jakási revitalizace bretonwoodského systému, včetně revitalizace jeho institucí, především Mezinárodního měnového fondu.

Základem by měla být mezinárodní kooperace při monitoringu situace na finančních trzích, do které by měly být zaangażovány také USA. Dalším krokem potom má být pokrok v procesu liberalizace světového obchodu.

Ratifikace Lisabonské smlouvy – Irsko

Na říjnovém summitu se představitelé Evropské unie shodli, že irský předseda vlády Brian Cowen představí možné řešení problému ratifikace Lisabonské smlouvy na příštím summitu Evropské rady v prosinci.

Irsko podle Cowena udělalo kus práce při analyzování výsledků referenda a chce využít čas, aby mohlo představit kroky, které příští rok v této otázce podnikne.

Vláda bude vycházet z výsledků domácí debaty na toto téma a závěrů Speciálního výboru o budoucnosti Irska v EU, který svoji zprávu prezentuje 25. listopadu.

Tento výbor přijal na konci října Výbor pro institucionální záležitosti EP, se kterým jednal o možnos-

tech postupu. Předseda parlamentního výboru Jo Leinen (PES) zopakoval výzvy, kterým Unie musí čelit a prohlásil, že je k tomu potřeba silnější politiky a institucí. Elmar Brok (EPP-ED), další člen této delegace v Irsku, zdůraznil posílenou roli národních parlamentů, které Lisabonská smlouva zaručuje.

Na prosincovém summitu by irský premiér mohl určit datum případného druhého referenda nebo vhodných doprovodných protokolů ke smlouvě, které by odlehčily některým politikám, jako např. obraně nebo Chartě základních práv.

Možným řešením by byl tzv. „dánský model“, a to opt-outs zejména z oblasti vojenské integrace EU, daní a občanských práv.

Irsko je pod enormním tlakem hlavně proto, že smlouvu ratifikovala již většina států, a tak se může dostat do izolace, pokud tak učiní i zbývající „problémový“ aktér – Česká republika. Nicméně, polský i německý prezident smlouvu také ještě nepodepsali. Švédsko ratifikuje Lisabonskou smlouvu 20. listopadu 2008.

Postoj České republiky

Ústavní soud ČR, který dostal text Lisabonské smlouvy k přezkoumání, posunul svoje vyjádření k ní na 25. listopad. To vede k tomu, že parlament smlouvu do konce roku 2008 patrně nestihne neschválit.

Ústavní soud tak učinil na základě žádosti prezidenta Václava Klause, kterému to umožňuje Ústava. Česká vláda je ale před složitou situací kvůli nadcházejícímu českému předsednictví EU, které začne 1. lednem 2009. V tu dobu bude vést jednání jak s Irskem, tak na domácí politické scéně. Nicméně, regionální a senátní volby pozice vládní ODS značně oslabil. Ta chce spojit hlasování o Lisabonské smlouvě s hlasováním o radaru. Opoziční ČSSD Lisabonskou smlouvu podporuje, ale umístění radaru ne. ODS ale v současnosti jedná o „toleranci“ a spolupráci opozice během českého předsednictví, tedy i o podmínkách ratifikace smlouvy.

Jasný postoj k Lisabonské smlouvě má prezident Václav Klaus, který navštívil Irsko 10.–12. listopadu a rozhodnutí irských občanů v referendu vyjádřil podporu. Nicméně, nejen představitelé irské vlády, ale i zbytek EU zneklidnil tím, že se během své tří denní oficiální návštěvy sešel, jako jediný evropský čelní představitel, s hlavním odpůrcem Lisabonské smlouvy, Declanem Ganleyem.

České předsednictví by se podle Klause nemělo snažit Unii více přiblížit k Lisabonské smlouvě, ani ji více centralizovat.

2.3 JUSTICE A VNITRO

Návrh směrnice, kterou se stanoví postihy proti zaměstnavatelům státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem

Legislativní pozadí a obsah návrhu

Komise předložila dne 16. května 2007 návrh směrnice, kterou se stanoví minimální harmonizace správních, finančních a trestních sankcí vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.

Tato směrnice je součástí rozsáhlé imigrační politiky a boje proti zneužívání migrujících osob, která obsahuje také směrnici o navrácení nelegálních migrantů nebo návrh na vytvoření tzv. modrých karet pro vysoce kvalifikované pracovníky.

V Unii podle odhadů EP žije 4,5 až 8 mil. nelegálních migrantů, kteří většinou pracují v zemědělství, hoteliérství nebo stavebnictví. Podle zpravodaje Evropského parlamentu Claudia Favy (Itálie, PES) napomáhají ilegální přistěhovalci zájmům zaměstnavatelů, kteří nemají skrupule tyto lidi využívat na málo placené a nekvalifikované práce.

Rada o návrhu vedla rozpravu 24. července 2008. Poslanci Výboru pro občanské svobody tento návrh přijali v prvním čtení 4. listopadu poměrem 24:3:16. Návrh by předpokládal zavedení jednotných metod kontroly zaměstnavatelů členskými státy.

Součástí návrhu směrnice by měly být sankce jak správní (pokuty, zpětná úhrada mzdy, úhrada nezaplaceného sociálního pojištění), tak trestní (přísně podmíněné mírou závažnosti porušení předpisů).

Zaměstnavatelé budou mít také povinnost kontrolovat povolení migrantů k pobytu a práci.

Členské státy budou muset ilegálním migrantům umožnit podat na zaměstnavatele stížnost. V tom by jim měly být nápomocny neziskové organizace aj., aniž by jim hrozily nějaké právní postihy.

Sporné body

Poslanci nesouhlasí s návrhem Komise, aby sankce byly vysoké také v případě soukromých osob. Fava odmítá i to, aby minimálně 10% podniků v daném členském státě bylo přímo kontrolováno. Snížením tohoto počtu na polovinu chce omezit administrativní zátěž.

Další vývoj

Zpráva, kterou výbor přijal, bude sloužit při dalším vyjednávání s Radou.

Zpravodaj Fava již započal jednání s francouzským předsednictvím a chce docílit přijetí

normy v prvním čtení, aby o ni mohlo plénum Evropského parlamentu hlasovat na prosincovém zasedání.

V Radě proti sobě stojí jižní členské státy, které návrh podporují a Německo, Polsko, Švédsko a Nizozemí, kteří nesouhlasí zejména se zavedením trestních sankcí.

Modré karty

Výbor EP pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci projednával na zasedání 4. listopadu dva důležité návrhy týkající se oblasti přistěhovalectví. Vedle návrhu směrnice o sankcích proti zaměstnavatelům příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem také návrh směrnice o tzv. modrých kartách, o kterém jsme již v monitoringu informovali.

Legislativní pozadí

V současnosti je předmětem jednání v Radě kompromisní podoba návrhu původně přijatého Komisí 23. října 2007, kterou připravilo francouzské předsednictví. Evropský parlament je pouze konzultován, odpovědným výborem EP je Výbor pro občanské svobody (LIBE).

Autorkou návrhu zprávy je Ewa Klamtová (Německo, EPP-ED), která ji připravila ve spolupráci s Výborem EP pro zaměstnanost. V rámci hlasování LIBE byla její zpráva přijata 30 hlasy, 11 poslanců se zdrželo.

Modré karty – postoj Rady

Předsednická země má zájem uzavřít jednání o návrhu do konce roku 2008 (viz Evropský pakt pro imigraci a azyl), pro tuto variantu se už podařilo získat podporu napříč delegacemi členských států (ČR původně požadovala po státech EU-15, aby nejprve odstranily maximum překážek, které brání přístupu na jejich pracovní trh ze strany států, jež přistoupily během východního rozšíření v roce 2004, a teprve potom otvíraly svůj pracovní trh příslušníkům nečlenských zemí). Rada nyní pověřila Coreper, aby dokončil znění směrnice.

Rada se shodla na otázce minimálního požadovaného platu uchazeče o modrou kartu, držitel modré karty má mít nárok na zjednodušenou proceduru při obnovování pracovního povolení, které probíhá každé dva roky, vztahují se na něj všechna práva v rámci norem pro reunifikaci rodin, zjednodušený přístup k zaměstnání se vztahuje také na jeho manželku/manželu. Držitel modré karty má mít také snazší přístup k bydlení v rámci EU a ke statusu dlouhodobého pobytu. Vyřešena byla také citlivá otázka přechodu držitele modré karty z jednoho členského

státu do státu jiného. Karta vydaná v jednom členském státě automaticky neopravňuje k práci a pobytu také v jiných členských státech.

Projednávání zprávy Ewy Klamtové – postoj EP

Odpovědný výbor EP konstatoval, že je třeba vyjasnit ještě otázku týkající se požadavků na žadatele o modrou kartu, kterými jsou prokázána pracovní smlouva podepsaná na minimálně roční období práce v oboru, jemuž odpovídá jeho kvalifikace, a minimálně pětiletá praxe v oboru či kvalifikace v příslušném oboru doložená certifikátem o minimálně tříletém vzdělání v oboru.

Rada požaduje, aby minimální plat uchazeče o modrou kartu činil alespoň 1,5 násobek ročního platu, který by za stejně kvalifikovanou práci obdržel pracovník v mateřské zemi. Tento požadavek přitom může být zmírněn na 1,2 násobek u profesí, které obzvláště trpí v EU nedostatkem pracovních sil, jako jsou např. zdravotnické profese. EP naopak navrhuje 1,7 násobek a požaduje, aby tento plat nebyl za žádných okolností nižší než průměrný plat pracovníka ve srovnatelné profesi v rámci hostitelské země.

Podle EP musí být umožněn přístup k modrým kartám také pro všechny občany nečlenských zemí, kteří již legálně pobývají na území EU, s výjimkou sezónních pracovníků.

Držitel modré karty má mít nárok na sociální výhody, Komise přitom navrhuje, aby v případě ztráty práce měl držitel modré karty nárok na tříměsíční lhůtu pro hledání nového zaměstnání, EP navrhuje prodloužit toto období na 6 měsíců.

EP požaduje také to, aby měl každý členský stát právo sám rozhodnout, kolik modrých karet v daném roce vydá v závislosti na situaci na svém pracovním trhu, a aby měl také právo odmítnout držitele modré karty, která mu byla vydaná v jiném členském státě, pokud tento žádá o práci, a dát přednost žadateli, který pochází z mateřského státu či z jiného členského státu EU.

Pozice EP tedy do určité míry favorizuje širší manévrovací prostor členských států a práva uchazečů o práci pocházejících z členských států.

Navrhuje také přísnější kritéria pro výběr uchazečů o práci pokud jde o zemi původu, měly by to být příslušníci pouze těch států, s nimiž má EU v oblasti imigrace uzavřeny příslušné dohody, zohledňující i skutečnost, zda garance modrých karet nebude mít negativní dopady přímo na mateřskou zemi (odliv mozků).

Zde je ovšem třeba opět zdůraznit, že EP je pouze konzultován, Rada není povinna brát na připomínky obsažené ve zprávě Ewy Klamtové zřetel.

2.4 KLIMATICKO-ENERGETICKÝ BALÍK

V měsících říjnu a listopadu se vedly další debaty o klimaticko-energetickém balíku, o němž vás pravidelně informujeme. Následující text přináší seznam toho nejzajímavějšího, co se na daném poli odehrálo.

Názor OpenEurope

Organizace Open Europe vyčíslila, že náklady na implementaci klimaticko-energetického balíku by měly v EU-25 (tj. EU bez Bulharska a Rumunska) dosáhnout 73 mld. € ročně, tj. zhruba o 13 mld. € ročně více, než předpokládá Komise, jež náklady vyčíslila na cca 60 mld. € (resp. 0,5% HDP EU).

Open Europe považuje balík za jeden z nejambicióznějších projektů EU od zavedení společné evropské měny.

Názor WWF a výsledky summitu Evropské rady

Organizace WWF naopak 20. října zveřejnila data vypovídající podle ní o zrychlujícím se tempu klimatické změny, a tudíž potřebě na tento fakt reagovat co nejrychleji – mj. i schválením klimaticko-energetického balíku do konce roku 2008. (WWF ve své analýze zveřejnila i odhady potenciálních dopadů klimatické změny na životy obyvatel EU (např. v důsledku změn v ekosystémech, v důsledku sucha ap.)) Tento záměr podporuje i francouzské předsednictví (jak vyplynulo ze závěrů summitu Evropské rady ve dnech 15.–16. října), přestože některé země byly a jsou proti (např. Itálie a Polsko, ale i ČR v případě aukcí emisních povolenek elektrárenským společnostem či pobaltské země, státy Visegrádské čtyřky a Bulharska a Rumunska v případě stanovení roku 1990 – a ne 2005 – coby základu pro výpočet závazku pro 20% snížení emisí CO₂ do roku 2020; v tomto případě by nicméně mohlo „pomoci“, že francouzské předsednictví počítá s možností flexibilně nakládat s emisními povolenkami a/ nebo s environmentálními závazky mimo rámec obchodování s emisními povolenkami, a to jak mezi státy uvnitř EU (a mezi jednotlivými roky), tak i mimo ni – např. prostřednictvím mechanismu CDM/JI, jež funguje na základě Kjótského protokolu). Ze závěrů summitu Evropské rady také plyne, že klimaticko-energetický balík by měl být, pokud jde o náklady, „efektivní“, měl by zohlednit situaci jednotlivých zemí a sektorů a na úrovni Rady by měl být schvalován jednomyslně Evropskou radou (namísto „klasického“ schvalování v Radě kvalifikovanou většinou).

Evropský parlament – aby byl schopen v maximální možné míře výsledný balík ovlivnit – na konci října oznámil, že o něm bude v plénu hlasovat už ve dnech 3.–4. prosince (tj. ne ve dnech 15.–18. prosince 2008, jak se očekávalo původně). Summit, jenž se bude konat ve dnech 11.–12. prosince pak bude muset jeho návrhy zohlednit (nebo se jimi alespoň zabývat).

Názor organizace Europa

Organizace Europa reprezentující ropný průmysl (rafinérie) požaduje zachování volného přidělování emisních povolenek i po roce 2013, kdy by měly být podle předpokladů většiny zainteresovaných poskytovány (krom výjimek) formou aukcí.

Dosavadní definice energeticky náročných provozů, jak s ní počítá Komise (a jež by měla zajistit, pokud jde o emisní povolenky, dotčeným podnikům požadované úlevy), by nicméně měla tomuto požadavku vyhovět. Komise si je patrně vědoma toho, že požadavky na rafinerie se v čase navyšují (viz např. energeticky náročnější výroba stále žádanější motorové nafty v porovnání s benzínem), přičemž dané podniky jsou schopny a ochotny své provozy přemístit mimo EU, pokud by svého cíle nedosáhly.

Europa se vyjádřila i na podporu určité podoby „uhlíkové daně“ spočívající v navyšování cen dovozů ze zemí, které se nezaváží ke snižování emisí skleníkových plynů – byť by to potenciálně mohlo zakládat na konflikt v rámci Světové obchodní organizace.

Ehlerova zpráva

Výbor Evropského parlamentu pro průmysl 16. října přijal poměrem 24:2 Ehlerovu zprávu z vlastního podnětu podporující finanční „injekci“ dvanácti plánovaným demonstračním projektům technologie CCS (zachytávání a ukládání oxidu uhličitého).

Komise v návrhu, který se technologií CCS zabývá a je součástí klimaticko-energetického balíku, počítá pouze s tím, že pro CCS pouze vytvoří vhodné právní podmínky, bez přímé finanční podpory.

Ehlerova zpráva navrhuje zajištění financí skrz Sedmý rámcový program pro výzkum, systém obchodování s emisními povolenkami (zpravodajka Doyleová s tím předběžně souhlasí) nebo skrze spolupráci s Evropskou investiční bankou. Výbor nicméně předpokládá, že podpořená CCS zařízení by měla mít výkon minimálně 180 MW, měla by využívat všech potenciálních technických možností pro danou technologii dostupných a rovněž by měla vzít v potaz fakt, že nevhodné CCS zařízení mohou ohrozit např. podmořské ekosystémy.

Plénum Evropského parlamentu by mělo o textu hlasovat ve dnech 17.–20. listopadu 2008.

Názor Mezinárodní energetické agentury

Podobně jako Ehlerova zpráva se k technologii CCS a její demonstraci postavila i Mezinárodní energetická agentura – s argumentem, že jakákoli jiná řešení – ač CCS je v tuto chvíli velmi drahou technologií – mohou být ještě dražší a že pro CCS se letos postavila i skupina G8.

7. listopadu byla zveřejněna studie European Climate Foundation zpracovávající názory 477 zainteresovaných aktérů na problematiku CCS, jež nicméně tak jednoznačnou podporu pro CCS neprokázala. Na druhou stranu Velká Británie, Francie, Nizozemsko a patrně i ČR a Španělsko CCS spíše podporují, byť ne všechny země zcela otevřeně. 10. listopadu také Evropská technologická platforma pro bezemisní tepelné elektrárny – ZEP – zveřejnila desetiletý plán na postupné zavedení CCS do praxe, resp. realizaci 10–12 demonstračních projektů; neopomněla ovšem zdůraznit, že pro tuto svou aktivitu nedisponuje dostatkem prostředků.

Rada ministrů životního prostředí

Rada ministrů životního prostředí se 20. října věnovala také problematice klimaticko-energetického balíku. Mezi problémové body patřila především delokalizace firem v důsledku přísných environmentálních opatření (o seznamu dotčených firem/sektorů by se podle Rady mělo rozhodnout do poloviny roku 2009 s tím, že konkrétní opatření by se měla začít uplatňovat od roku 2010), solidarita mezi státy, pokud jde o sdílení požadavků na snížení emisí skleníkových plynů, včetně případných „mechanismů flexibility“, a otázka nakládání s výnosy z aukcí emisních povolenek (státy se postavily za možnost s příjmy nakládat samostatně).

Jednotlivé národní delegace (mj. i česká, kyperská, maltská, italská, lotyšská a estonská) se v případě energeticky náročných provozů zpravidla stavěly za jejich vyloučení z rámce aukcí s emisními povolenkami, alespoň po určitou dobu. Itálie a Polsko se postavily za včlenění revizní klauzule do klimaticko-energetického balíku. (Polsko později navrholo i „zastropování“ ceny emisních povolenek, resp. garanci, aby jejich ceny nebyly v budoucnu příliš vysoké. Podle dostupných informací se však za tento návrh jednotlivé členské státy – s výjimkou visegrádkých a pobaltských zemí, jak samo Polsko poznamenalo – spíše nestavějí. Na daném zasedání Rady – 4. listopadu – nicméně byla prezentována studie Výboru pro hospodářskou politiku – EPC – upozorňující na fiskální i makroekonomické důsledky přijetí klimaticko-energetického balíku a fakt, že by měl – navzdory stávajícímu vývoji – brát v úvahu striktní principy subsidiarity a proporcionality.)

Zástupci členských států by měli o budoucnosti klimaticko-energetického balíku rozhodnout na summitu 11.–12. prosince.

2.5 ROZŠIŘOVÁNÍ EU

Komise vydala 5. listopadu 2008 hodnotící zprávu o stavu procesu rozšiřování. Pokud by zbylé státy (Irsko, Česká republika, Švédsko, Polsko, Německo) ratifikovaly Lisabonskou smlouvu v roce 2009, vstoupila by v platnost o rok později, což by umožnilo bezproblémové vstoupení Chorvatska do EU v roce 2011. V opačném případě je potřeba počítat s jinou variantou.

Z právního hlediska se v dosavadních smlouvách neuvádí, že by přístupová smlouva byla závislá na ratifikaci jakékoli reformní smlouvy, neboť je to primární právní akt a ke vstupu dané země dostačuje. Nicméně, z politického hlediska je situace komplikovanější, neboť Smlouva z Nice poskytuje institucionální rozdělení jen pro 27 států.

Za rozšiřování je zodpovědná Komise, která ve své hodnotící zprávě rozšiřovacího procesu navrhuje ustanovit ad hoc pracovní skupinu, která vypracuje pro Chorvatsko asociační smlouvu a která bude také počítat s tzv. plánem B pro případ, že Lisabonská smlouva nevstoupí v platnost.

Chorvatsko

Zpráva tedy uvádí, že by Chorvatsko mohlo ukončit přístupová jednání do konce roku 2009, což by vedlo k jeho plnému členství v roce 2011. Problematickými ale stále zůstávají tři oblasti: lodní průmysl, soudní reformy včetně boje proti organizovanému zločinu a korupci a spor o hranice se Slovinskem.

Problém lodního průmyslu se týká hlavně restrukturalizace loděnic, jichž má Chorvatsko šest, z čehož pět je i přes značné finanční dotace ve ztrátě. Zisková je pouze loděnice Uljanik ve městě Pula. Privatizace loděnic se oddaluje kvůli možným sociálním nepokojům, neboť zaměstnávají na 15 000 lidí. Nutnost zasáhnout proti organizovanému zločinu pramení z nájemných vražd, které se v Chorvatsku v tomto roce uskutečnily. Chorvatsko si musí také vyjasnit spor o vymezení hranic se Slovinskem, které z tohoto důvodu blokuje některé vyjednávací kapitoly.

Turecko

Komise ve své zprávě varovala, že pokud Turecko nepodnikne potřebné reformní kroky směrem ke sblížení svojí legislativy s tou evropskou, otevření dalších vyjednávacích kapitol v první polovině roku 2009 nebude možné.

Od počátku přístupových jednání v roce 2005 se Turecku dařilo otevřít během každého předsednictví vždy dvě nové kapitoly. Komise byla nejvíce znepokojena zrušením vládní Strany spravedlnosti a rozvoje (AKP), kterému zabránil až turecký ústavní soud. V kapitole konkurenceschopnost se proces zastavil proto, že turecký parlament zablokoval přijetí nového zákona o státní pomoci. Jedná se přitom o klíčovou legislativu z této oblasti. To samé se děje v kapitole sociální politiky a zaměstnanosti, kdy turecký parlament bez větších důvodů brzdí přijetí zákona o odborech.

Turecku chybí podle Komise ucelená strategie přenesení, implementace a vynucení nových norem v oblasti životního prostředí aj. Během francouzského předsednictví se ale podařil určitý pokrok, a proto se očekává, že Evropská rada odsouhlasí na prosincovém summitu otevření dalších dvou kapitol, a to kapitolu volného pohybu kapitálu a informační společnost a média. Sedm kapitol je však stále Francií a Kyprzem zablokováno. Posun se očekává v kapitole energetiky blokováné Kyprzem, kterého Komise i ostatní členské státy vyzvaly k ústupu. Čeká se ale stále na výsledky jednání s Kypru o jednocení ostrova, která by mohla problém vyřešit a odblokovat dalších osm kapitol.

Komise tedy Ankaru vyzývá přijmout nové zákony týkající se odborů, ustavení funkce ombudsmana, nové ústavy, politických stran, práv kurdské menšiny a dalších náboženských menšin. Pozitivně hodnotila změnu nechvalného článku 301 trestního zákoníku, ale pozastavila se nad stále vysokým číslem obviněných, které čítá 37 nových kauz (115 bylo naproti tomu zamítnuto). Stále ale v zákoníku existují jiné články, které umožňují stíhat novináře a spisovatele. Přesto, Komise vyzdvihla zapojení Turecka na Kavkaze, při jednáních s Íránem, Sýrií a Izraelem a označila jej za důležitý stabilizační faktor v regionu.

Vývoj v oblasti také potvrdil potřebu posílit energetickou bezpečnost EU prostřednictvím diverzifikace zdrojů. V této oblasti hraje důležitou roli stavba plánovaného plynovodu Nabucco z Turecka do Rakouska přes Bulharsko a Maďarsko.

2.6 VNĚJŠÍ VZTAHY

EU-Rusko

V souvislosti se zveřejněním návrhů Komise v oblasti energetické bezpečnosti lze připomenout de facto souběžné konání dalšího ze summitů EU-Rusko, k němuž dochází den po

publikaci návrhů revize energetické politiky EU, 14. listopadu. Tentokrát jej hostí Francie jako předsednická země (summit se koná v Nice).

Za Komisi se zúčastní vedle předsedy Barrosa komisařka pro vnější vztahy a také nová komisařka pro vnější obchodní vztahy (Catherine Ashtonová, která na tomto postu vystřídala Petera Mandelsona).

Hlavní témata summitu

Jeho předmětem má být především pokračování procesu přípravy nové smlouvy o partnerství a spolupráci EU a Ruska. Další témata více méně kopírují meritorní strukturu „čtyř společných prostor“ dialogu Rusko-EU: s důrazem na ekonomickou dimenzi (finanční krize), specifické místo energetického dialogu (energetická bezpečnost a klimatické změny) a na dimenzi politicko-bezpečnostní (konflikt na Kavkaze, Blízký východ – především kauza Íránu – a návrhy nové evropské bezpečnostní strategie, které bývají z ruské strany sledovány se značným zájmem).

Komisařka pro vnější vztahy Ferrero-Waldnerová před konáním summitu zdůraznila, že současné Rusko potřebuje EU a EU má naopak zájem na těsné spolupráci s Ruskem. Komisařka Ashtonová zdůraznila, že obchodní bilance mezi EU a Ruskem meziročně dosahuje asi 260 mld. €, stejně jako fakt, že se RF připravuje na vstup do WTO.

Legislativní a politické pozadí

Dialog EU-Rusko probíhá na pravidelné úrovni od roku 1997, kdy byla podepsána Smlouva o partnerství a spolupráci (PCA) s platností na 10 let a možností prodloužení. Jednání o nové smlouvě se dostala do slepé uličky na přelomu let 2006 a 2007, kdy pod vlivem (nejen) obchodních bilaterálních sporů proces přípravy nové smlouvy, jejíž podpis plánovalo v první polovině roku 2007 německé předsednictví, zablokovalo Polsko. Po změně polské vlády „otěže“ hlavního odpůrce pokračování jednání o nové smlouvě na čas převzala Litva, zejména pod vlivem nové ruské „energetické diplomacie“. Situace byla řešena prodloužením smlouvy stávající.

Mandát k jednání o nové smlouvě přijala Rada až v květnu 2008 a vlastní jednání byla spuštěna symptomaticky na červnovém summitu v sibiřském Chanty-Mansijsku, který je centrem jednoho ze surovinově nejbohatších ruských regionů. Jednalo se navíc o první summit, kterého se ve funkci nového ruského prezidenta zúčastnil Dmitrij Medvěděv.

Dialog Rusko-EU tvoří specifickou část vnější politiky EU, Rusko není politicky zahrnuto do rámce tzv. Evropské politiky sousedství, ačkoliv mělo spolu

s těmito státy přístup ke zdroji finanční pomoci EU Tacis a nyní i k novému finančnímu nástroji pro EPS, European Neighbourhood Policy Instrument (ENPI), který funguje v rámci finanční perspektivy 2007–2013.

Pokračování dialogu o nové smlouvě, které se odehrává nejen na nejvyšší, ale i na ministerské úrovni, pochopitelně ovlivnil také letní rusko-gruzínský konflikt, EU na ruský postup bezprostředně reagovala opět hrozbou zmaření dialogu a další postup podmiňovala zahájením stahování ruských jednotek z jižní Osetie, k čemuž se do značné míry přihlásil i výsledek jednání Všeobecné rady (Rady ministrů zahraničí EU) v říjnu 2008. (EU je zapojena do tzv. Ženevského dialogu o řešení situace v jižní Osetii, který probíhá za mezinárodní účasti a pokračuje jednáním 18. listopadu).

V souvislosti s Nicejským summitem je nyní patrné určité obroušení rétoriky, následující po událostech v jižní Osetii, a je zdůrazňován oboustranný zájem na spolupráci, přestože EU nesouhlasí s jednostranným uznáním nezávislosti separatistických oblastí Gruzie, Abcházie a jižní Osetie, ke kterému přistoupilo Rusko jako k jakémusi „odvetnému kroku“ za uznání nezávislosti Kosova ze strany většiny členských zemí EU.

Jednání o nové smlouvě PCA

Podporu pokračování jednání s Ruskem vyslovili již 10. listopadu ministři zahraničních věcí EU na jednání Všeobecné rady.

Podle prvních signálů má nová smlouva stavět na stávajících „čtyřech společných prostorách“, předpokládat prohloubení ekonomické integrace mezi oběma entitami, těsnější vztahy v oblasti vnitřní bezpečnosti a justice, větší otevřenost ke spolupráci v oblastech vědy a vzdělávání. Energetický dialog by však měl být striktně založen na podmínkách tzv. Energetické charty, s čímž ruská strana v minulých letech vyjadřovala nesouhlas.

EU-USA

Reakce EU na výsledky amerických prezidentských voleb

Komentátoři označovali americké prezidentské volby za přelomové. Výsledek přijala většina z nich s nadšením a očekáváním.

Předseda Evropského parlamentu Hans-Gert Pötering řekl, že se v Americe, stejně jako v její celé historii, opět projevila touha po změně. Předseda pozval nově zvoleného (budoucího) prezidenta Barana Obamu na setkání s poslanci. Předseda parlamentního Výboru pro zahraniční

věci Jacek Saryusz-Wolski se dle svých slov těší na novou spolupráci při řešení aktuálních otázek. Většina poslanců a delegátů čeká změnu v americké zahraniční politice; jak vůči EU, tak zbytku světa. Mnozí zdůrazňují boj proti klimatickým změnám, změnu strategie na Blízkém východě. Evropa požaduje novou strategii vhodnou pro nový svět.

15. listopadu proběhne ve Washingtonu summitu G20, na kterém budou debatovat čelní představitelé dvaceti nejvyspělejších ekonomik světa o současných problematikách, a to zejména o finanční krizi. Jak někteří komentátoři uvádějí, budoucí prezident Barac Obama by mohl podpořit stejná řešení jaká navrhuje EU, a to větší regulaci trhu, což není současnému prezidentu Bushovi ideologicky příliš blízké. Obama se summitu nezúčastní osobně, ale prostřednictvím svého zástupce. Francouzské předsednictví očekává nějaké konkrétní závěry, nicméně americká strana je zdrženlivější neboť agenda je široká.

Podle některých expertů bude hrát nový prezident klíčovou roli při znovu ožívování mezinárodního systému, smluv o nešíření zbraní hromadného ničení nebo reformě Mezinárodního měnového fondu, ve kterém nejsou zastoupeny nově rostoucí ekonomiky jako Čína. IMF by měl podle EU hrát klíčovou roli při zajišťování stabilizace finančních trhů.

Budoucí prezident chce upevnit vztahy s EU cestou do EU pravděpodobně v prvních měsíci ve funkci. Obama také podporuje multilateralismus, což by mohlo vztahy a naslouchání Evropě zintenzivnit. Ministři zahraničních věcí na zasedání Rady 3. listopadu schválili tzv. Cestovní mapu posilující transatlantickou spolupráci.

Tato spolupráce je rozdělena do čtyř částí: posílení multilaterálních institucí, Blízký východ, Afghánistán a Pákistán a spolupráce s Ruskem. Po rusko-gruzinském konfliktu teď Unie věří, že USA podpoří její roli v regionu.

2.7 ZEMĚDĚLSTVÍ

Pesticidové nařízení a rámcová směrnice k dosažení udržitelného využívání pesticidů

5. listopadu Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin hlasoval o zprávě Hiltrud Breyerové (Německo, Zelení/EFA), která se týkala tzv. pesticidového nařízení (návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh; KOM(2008)93 v konečném znění).

Zpráva byla přijata 36 hlasy, 20 poslanců hlasovalo proti, 6 se zdrželo, což dokládá, že podpora této zprávy nebyla v rámci odpovědného výboru zdaleka jednoznačná.

Paralelně bylo hlasováno také o méně kontroverzní zprávě Christy Klašové (Německo, EPP-ED) o návrhu směrnice, kterou se stanoví rámec pro akce Společenství k dosažení udržitelného využívání pesticidů (KOM(2006)373 v konečném znění).

Ta byla přijata 58 hlasy, 3 poslanci hlasovali proti, 2 se zdrželi.

„Pesticidové nařízení“ – legislativní pozadí

Jednalo se o druhé čtení v Evropském parlamentu.

Komise pozměnila původní verzi návrhu nařízení o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh (KOM(2006)388 v konečném znění), který předložila Radě a Evropskému parlamentu 18. prosince 2006. Pod vlivem průběhu legislativního procesu (Evropský parlament v rámci spolurozhodovací procedury opatřil původní návrh Komise 247 pozměňovacími návrhy, z nichž Komise některé odmítla či modifikovala, Hiltrud Breyerová byla zpravodajkou již v případě tohoto původního návrhu) i kontroverzních reakcí zájmových a expertních skupin se Komise rozhodla původní návrh stáhnout. Nová verze se v případě některých přípravků používaných na ochranu rostlin odklání od jejich úplného zákazu, upřednostňuje jejich ponechání na trhu, měly by však být postupně nahrazovány méně nebezpečnými substituty, což je v souladu s již schváleným balíkem legislativy, který se týká registrace, evaluace a autorizace chemikálií v rámci vnitřního trhu REACH.

V červnu 2008 Rada dospěla k politické dohodě o společné pozici k tomuto pozměněnému návrhu pesticidového nařízení.

Nový předpis má nahrazovat dosud platnou Směrnice Rady ze dne 15. července 1991 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh (91/414/EHS) a rušit Směrnice Rady ze dne 21. prosince 1978, kterou se zakazuje uvádění na trh a používání přípravků na ochranu rostlin obsahujících určité účinné látky (79/117/EHS). Systém uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh je dosud v rámci sekundární legislativy EU upraven prostřednictvím směrnice. Zpřísnění příslušné úpravy spočívá i v tom, že v případě přijetí předloženého návrhu bude systém uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh upraven prostřednictvím nařízení, což je legislativní norma, která se stává součástí právního řádu členských států, je závazná v plném rozsahu a má přímý účinek. Navrhované nařízení má přesto zachovávat „dvoufázový“ postup směrnice: na úrovni EU má

dojít ke schválení účinných látek, povolení vlastních přípravků na ochranu rostlin, které však mohou obsahovat pouze tyto schválené látky, se odehrává na úrovni národních států.

„Pesticidové nařízení“ – obsah

Návrh již v původní podobě předpokládal vytvoření seznamu účinných látek používaných pro výrobu přípravků na ochranu rostlin, jejichž používání by bylo povoleno na úrovni EU. Stanovuje proto kritéria pro schválení těchto účinných látek, upravuje kritéria pro definici nízkorizikových a tzv. základních látek a podmínky přezkumu některých účinných látek, které jsou již na trhu. Pro autorizaci samotných přípravků na ochranu rostlin byl navržen zónový princip fungující na základě pravidel vzájemného uznávání povolení pro jednotlivé produkty (jen pro ty, při jejichž výrobě bylo užito látek povolených na úrovni EU) ze strany členských států nacházejících se ve stejné zeměpisné zóně.

Pro tento účel byly vymezeny tři zeměpisné zóny, fungování systému vzájemného uznávání by mělo být přezkoumáno během pěti let. Česká republika má patřit do zóny B, spolu s Belgií, Německem, Irskem, Lucemburskem, Maďarskem, Nizozemím, Rakouskem, Polskem, Slovinskem, Slovenskem a Velkou Británií. Mezi těmito zeměmi tedy bude probíhat navzájem stejný systém vzájemného uznávání přístupu prostředků na ochranu rostlin na trh.

V souladu s REACH návrh podporuje také nahrazování nebezpečných látek bezpečnějšími substituty, upravuje kontrolní systém a systém označování přípravků na ochranu rostlin. V pozměněném návrhu se vyjasňuje také role Evropského úřadu pro bezpečnost potravin.

Zpráva Hiltrud Breyerové

EP se v nové zprávě Hiltrud Breyerové vrátil k některým svým původním požadavkům, které Komise ve formě pozměněného návrhu odmítá. Požaduje tvrdší postup, pokud jde o zákaz používání a uvádění na trh některých prostředků a dodává na seznam těchto zakázaných látek některé další, i když na druhou stranu zpráva počítá s tím, že pokud by používání příslušného přípravku bylo nezbytné pro boj se závažným nebezpečím v oblasti chorob a škůdců rostlin a neexistoval příslušný méně toxický substitut, je možné povolit používání tohoto přípravku na dobu 4 let.

Odpovědnost za vyhodnocení této situace se do značné míry přesouvá na Evropský úřad pro bezpečnost potravin.

Zpráva podporuje urychlení procesu nahrazování nebezpečných látek substituty zkrácením Komisí navrhované lhůty z 5 let na 2 roky. Podle schválené zprávy by EU také neměla být rozdělena na tři licenční zóny, což je hlavní inovace pesticidového nařízení, kterou podporuje Komise i Rada.

Předpokládaný vývoj legislativního procesu – rozpory EP a Rady přetrvávají

Mezi EP a Radou, která již dospěla k politické dohodě o společné pozici, tedy nadále trvají neshody o konečné podobě legislativní normy v řadě sporných bodů.

Vzhledem ke spolurozhodovací proceduře je třeba, aby mezi oběma aktéry ještě pokračoval dialog, který bude předcházet hlasování na plénu EP. To se očekává podle původního scénáře v prosinci, vzhledem k trvajícím neshodám však může být odloženo až na leden 2009.

Zpráva Christy Klašové

Tato zpráva se týká návrhu směrnice, kterou se stanoví rámec pro akce Společenství k dosažení udržitelného využívání pesticidů (KOM(2006)373 v konečném znění).

Opatření v něm obsažená by měla doplňovat opatření stanovená jinými právními předpisy.

Návrh předpokládá vytvoření národních akčních plánů na úrovni jednotlivých členských států, které mají identifikovat rizikové plodiny, oblasti a činnosti. EP podpořil, aby národní akční plány obsahovaly kvantitativní cíle (50% redukce užívání toxických a velmi toxických látek a některých dalších aktivních substancí).

Počítá také s podporou informačních kampaní pro veřejnost o pesticidech a jejich alternativách.

Důležitý je zákaz leteckých postřiků s možnými odchylkami povolenými na úrovni členských států, Komise však musí být o těchto odchylkách informována. EP ale prostřednictvím zprávy Christy Klašové odmítl možnost, aby mohly příslušné místní úřady vydávat tzv. tichý souhlas s leteckými postřiky, s čímž návrh Komise počítal.

Zpráva také požaduje povinnost členských států informovat sousední státy o plošných leteckých postřicích.

Návrh zpřísňuje opatření týkající se nakládání s pesticidy, jejich skladování a balení. Členské státy jsou také povinny vymezit oblasti, v nichž má být používání pesticidů zcela zakázáno či výrazně sníženo.

EP podporuje variantu, aby měly členské státy možnost vymezit bezpesticidovou zónu, která by zahrnovala celé území členského státu. Přiklání se k přísnějším opatřením v blízkosti vodních zdrojů a mezi oblastmi, v nichž by mělo být používání pesticidů omezeno na minimum, požaduje zařadit vedle parků a hřišť také veřejná zdravotnická zařízení typu nemocnic, v okolí takových zařízení by také mělo být zcela vyloučeno provádění leteckých postřiků.

Předpokládaný vývoj legislativního procesu

V případě rámcové směrnice k dosažení udržitelného využívání pesticidů Rada již přijala společný postoj 19. května 2008, legislativní proces však do značné míry blokuje dění obklopující schvalování pesticidového nařízení.

Návrh směrnice totiž počítá se změnou příslušné legislativy týkající se uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh. Předpokládá se proto, že hlasování v plénu EP o zprávě Christy Klašové bude do značné míry záviset na termináři zařazení zprávy Hiltrud Breyerové na pořad plenárního zasedání.

III. PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ EP A HLASOVÁNÍ SKUPINY ODS V EP¹

Plenární zasedání ve dnech 20.–23. října 2008

Projednávaný návrh	Datum hlasování pléna	Výsledek hlasování						Poznámky
		Pro		Proti		Zdrželi se hlasování		
		Celkem	ODS v EP	Celkem	ODS v EP	Celkem	ODS v EP	
Zpráva Wallisové týkající se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (A6-0380/2008) – závěrečná rezoluce ke zprávě	21. října 2008	634	5	16	0	9	0	4 posl. ODS nepřítomni
Lamassoureova zpráva týkající se systému vlastních zdrojů Společenství (A6-0342/2008) – závěrečná rezoluce ke zprávě	21. října 2008	601	1	44	5	32	0	3 posl. ODS nepřítomni
Wijkmanova zpráva týkající se založení globální aliance pro změnu klimatu (A6-0366/2008) – závěrečná rezoluce ke zprávě	21. října 2008	618	1	45	2	25	3	3 posl. ODS nepřítomni
Beaupuyho zpráva týkající se vládnutí a partnerství na národním, regionálním a projektovém základě v oblasti regionální politiky (A6-0356/2008) – závěrečná rezoluce ke zprávě	21. října 2008	593	6	36	0	32	0	3 posl. ODS nepřítomni
Zpráva De Sarnezové týkající se programu Erasmus Mundus (2009–2013) (A6-0294/2008) – závěrečná rezoluce ke zprávě	21. října 2008	623	6	56	0	5	0	3 posl. ODS nepřítomni
Szájerova zpráva týkající se geneticky modifikovaných mikroorganismů (A6-0297/2008) – závěrečná rezoluce ke zprávě	21. října 2008	613	5	20	0	55	1	3 posl. ODS nepřítomni
Jørgensenova zpráva týkající se podpory vozidel silniční dopravy, která neznečišťují životní prostředí (A6-0291/2008) – závěrečná rezoluce ke zprávě	22. října 2008	641	0	37	0	24	8	1 posl. ODS nepřítomen
Zpráva Packové týkající se Dohody ES-Bosna a Hercegovina o stabilizaci a přidružení (A6-0378/2008) – závěrečná rezoluce ke zprávě	23. října 2008	567	6	21	0	5	0	3 posl. ODS nepřítomni

¹ Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.

IV. SLOVNÍČEK

Agenda 2000

Všeobecný dokument z roku 1997 o rozšíření EU, reformě společných politik a o budoucím finančním rámci Unie po 31. prosinci 1999. Součástí Agendy 2000 byly posudky Komise na země, které se v té době ucházely o členství v EU.

Blokační menšina

Pojem související s hlasováním v Radě. Tzv. Ioanninský kompromis z roku 1994 blokační menšinu vymezuje v rozmezí 25–30% hlasů v Radě. V současné EU-27 je stanovena na 91 hlasů, které jsou zapotřebí, aby členské státy v Radě nepodpořily projednávaný návrh.

Cross-compliance

Také „křížová shoda“. Vyžaduje, aby zemědělci dodržovali při hospodaření předepsané legislativní požadavky týkající se ochrany životního prostředí, zdraví zvířat apod. Uplatňuje se u zemědělců, kteří jsou příjemci tzv. přímých plateb. Pokud podmínky nedodrží, mohou jim být tyto platby sníženy nebo zrušeny.

Dohodovací řízení

Také smířčí řízení. Fáze spolurozhodovací procedury, kterou Rada a EP zahajují v případě, že při projednávání návrhu legislativy nedospěly ke vzájemné shodě. Dohodovacího řízení se účastní zástupci obou institucí. Jejich případný kompromis musí odsouhlasit Rada i EP.

Druhý pilíř

Agenda společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Iniciátorem aktivit jsou vedle Komise i členské státy. Rada zpravidla rozhoduje jednomyslně, EP je konzultován.

Finanční perspektiva

Víceletý finanční rámec EU, který je přijímán ve formě meziinstitucionální dohody mezi Komisí, Evropským parlamentem a Radou. Finanční perspektiva stanovuje rozpočtové priority EU na střednědobé období a nastavuje každoroční výdajové stropy pro každou z nich.

Hlasování kvalifikovanou většinou (QMV)

Způsob hlasování v Radě, při němž jsou jednotlivým členským státům přiděleny hlasy podle jejich „váhy“. Při hlasování QMV se zpravidla naplňuje tzv. trojí většina – většina členských států, jež musejí reprezentovat alespoň 62% celkové populace EU a musejí disponovat alespoň 255 hlasy z celkových 345.

Klauzule passarelle

Také překlenovací klauzule. Princip obsažený mj. v tzv. evropské ústavě. Na jeho základě může po jednomyslném schválení Rady (v některých případech také na základě hlasování EP) dojít k trvalému přesunutí hlasování v určité oblasti z režimu jednomyslnosti do kvalifikované většiny. Úprava hlasování v Radě tedy nevyžaduje revizi primárního práva.

Komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí ve věci pravomocí, které na ni delegovala.

Komunitární preference

Jeden ze základních principů společné zemědělské politiky EU. Podle této zásady mají členské státy spotřebovat primárně zemědělskou produkci z EU.

Lucemburský kompromis

Politická dohoda z roku 1966, podle které Rada v případě, že jsou dotčeny velmi důležité zájmy členského státu, nerozhoduje kvalifikovanou většinou, ale jednomyslně.

Nařízení

Jeden ze dvou typů norem, které jsou v EU přijímány nejčastěji. Nařízení jsou přímo účinná a přímo použitelná a po svém přijetí se stávají součástí práva členských států EU.

Primární právo

Také „ústavní“ právo ES/EU. Je reprezentováno především zakládajícími smlouvami, přičemž zahrnuje i všechny pozdější akty, které je mění: např. přístupové smlouvy, závazné protokoly ap.

První pilíř

Agenda jednotného trhu EU a aktivity (politiky), které na ni navazují. (Vše, co nespadá do druhého nebo třetího pilíře.) Komise má v prvním pilíři exkluzivní právo legislativní iniciativy, Rada rozhoduje kvalifikovanou většinou, EP spolurozhoduje.

Sekundární právo

Suma právních norem tvořená akty přijímanými orgány ES/EU na základě primárního práva. Typicky se jedná o nařízení, směrnice, rozhodnutí, stanoviska a doporučení.

Směrnice

Jeden ze dvou typů norem, které jsou v EU přijímány nejčastěji. Směrnice jsou zpravidla závazné jen co do výsledku a vyžadují přijetí národního prováděcího předpisu.

Spolurozhodování

Nejpoužívanější legislativní procedura v EU. Při spolurozhodování se na přijímání norem podílí rovným dílem Rada i EP.

Subsidiarita

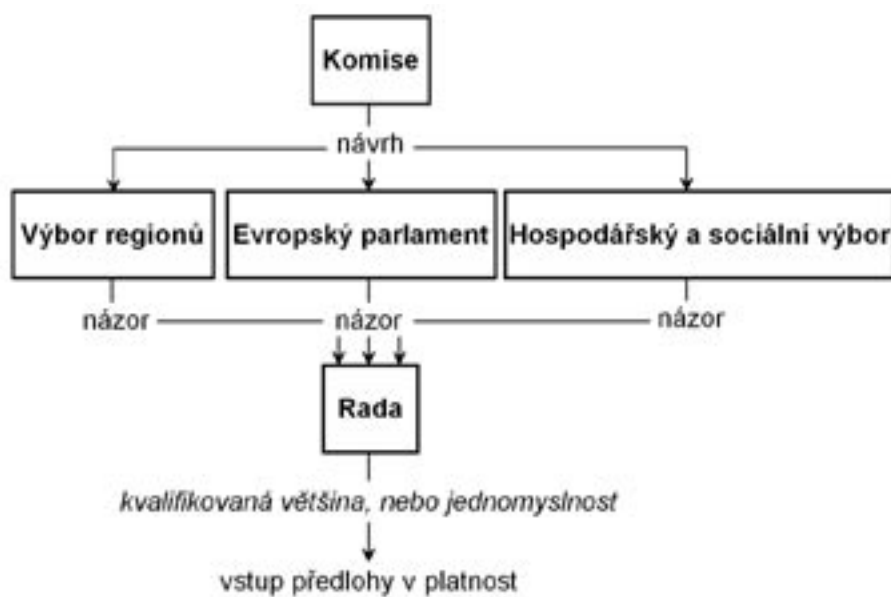
Jeden ze základních principů EU. Podle principu subsidiarity se mají nezbytná rozhodnutí a normy přijímat na té úrovni, která je pro to nejvhodnější.

Třetí pilíř

Agenda spolupráce v oblasti justice a vnitra. Iniciátorem aktivit jsou vedle Komise i členské státy. Rada zpravidla rozhoduje jednomyslně, EP je konzultován.

V. SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

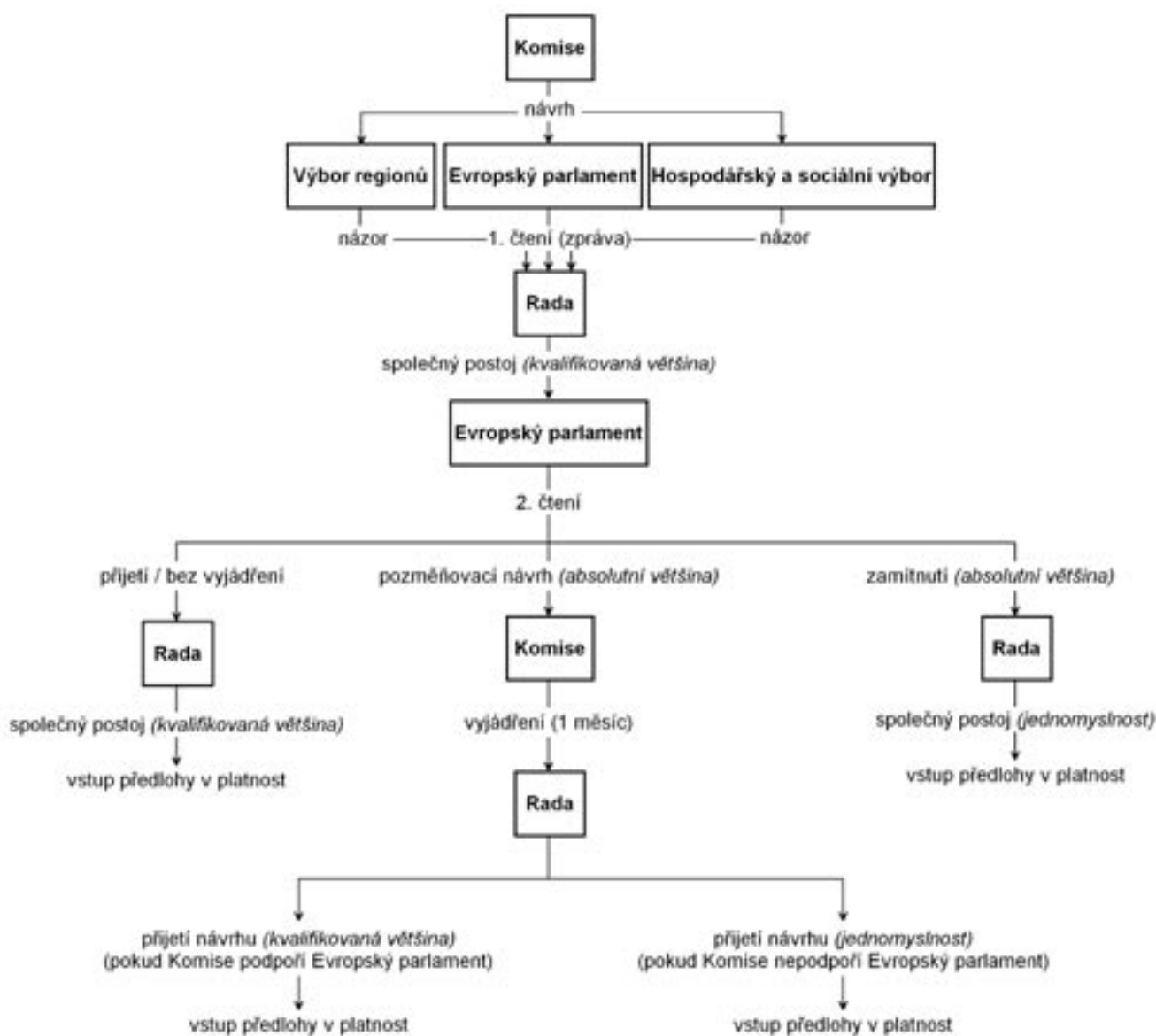
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

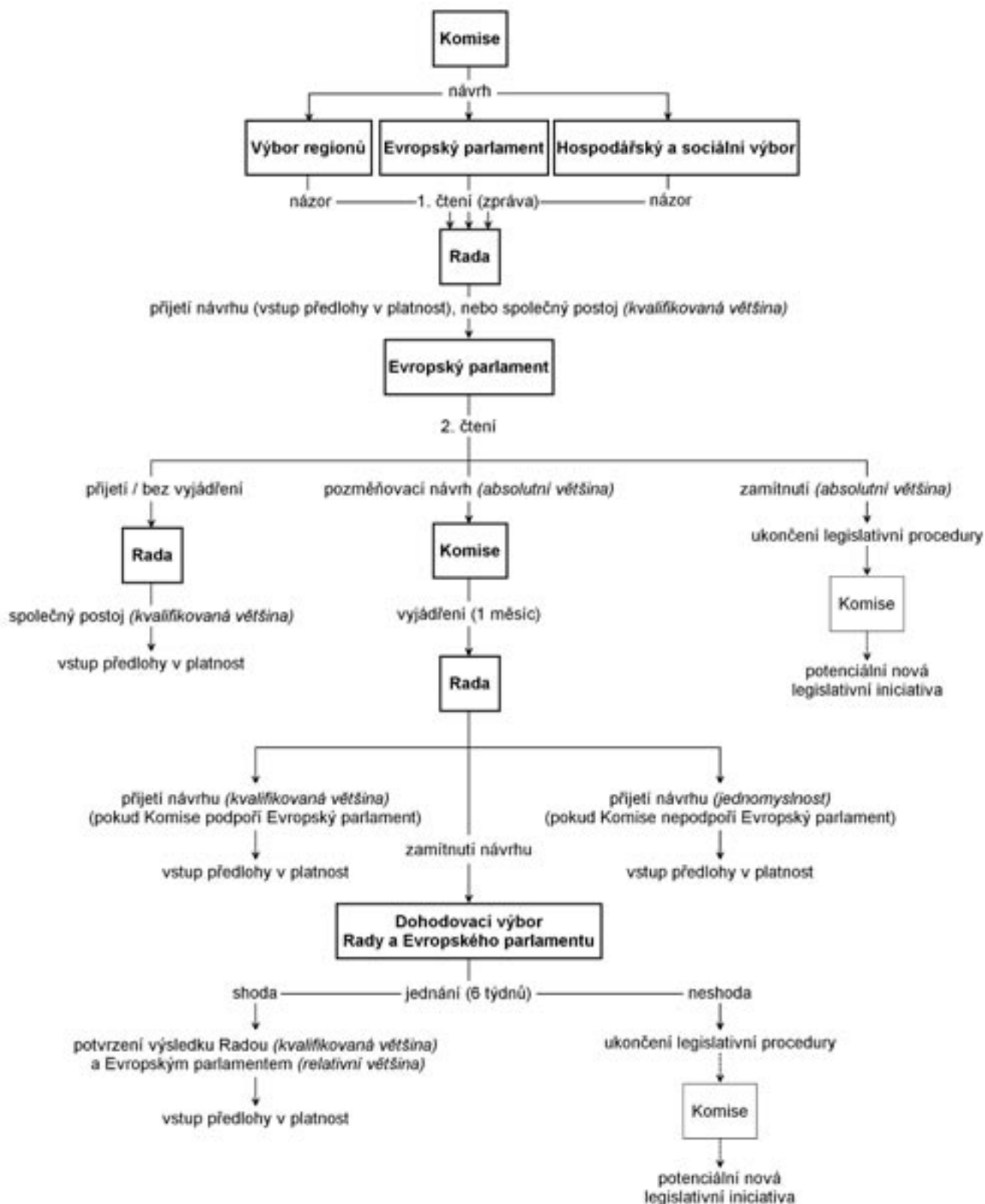
Schéma procedury spolupráce

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.

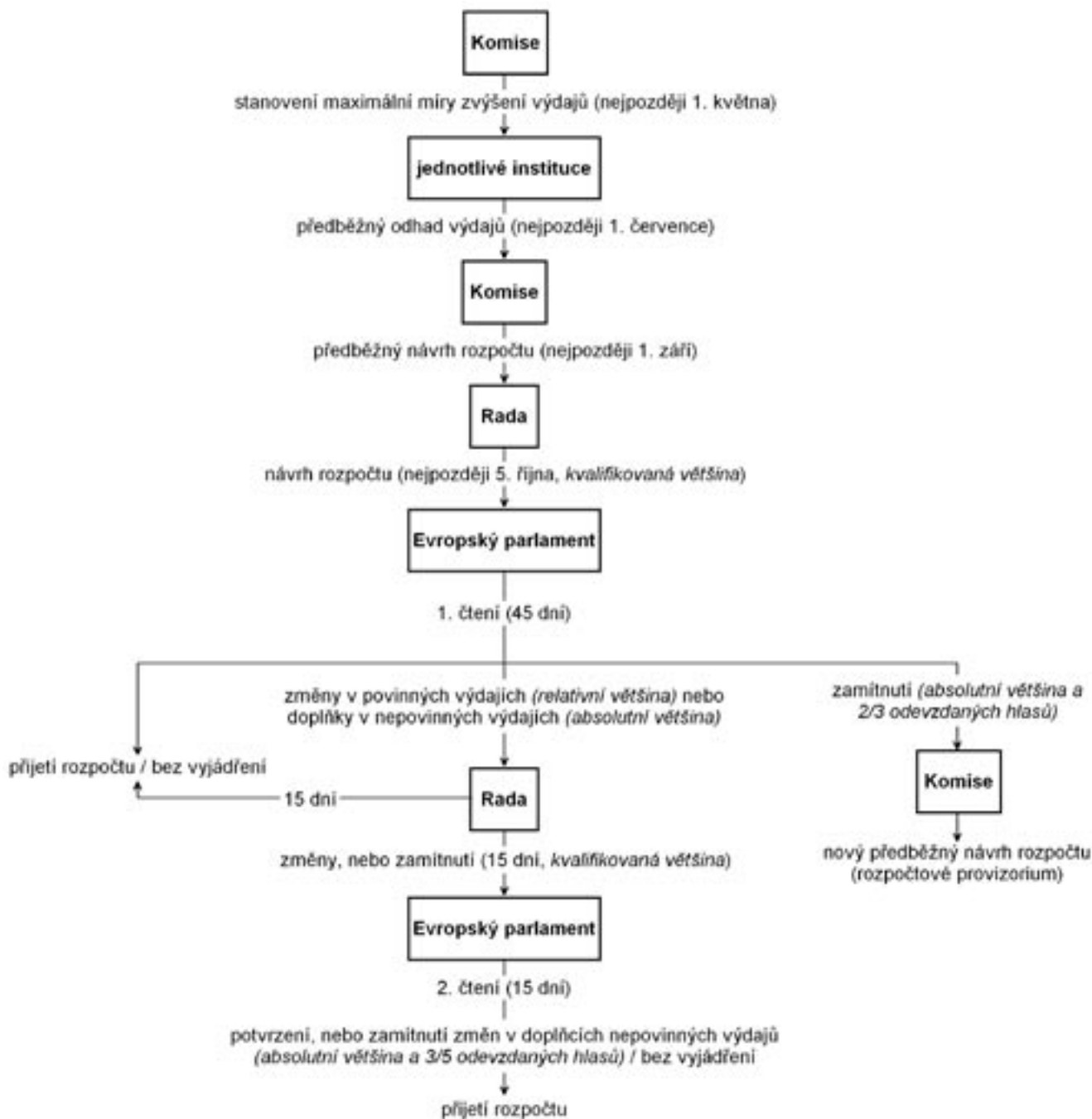
Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma rozpočtové procedury

Poznámky

1. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.